

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota,

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — — 300 Lel.

Fél évre — — — 180 Lel.

Negyed évre — — — 75 Lel.

Havonta — — — 25 Lel.

Hirdetések díjazásában szerinti
vételnek felel.

Megjelenik naponta reggel.

Lapunk legfőbb közleményei:

Marcus prefektus lemondott.
Új háromemeletes bérház Aradon.
Lloyd George bukásának részletei.
A miniszter nem vonhat meg illetőséget
Aradon él Petőfi öccsének családja.
Herényletterv Wirth kancellár ellen.
Összeül a parlament.
Adóegyezkedés — papíron.
Lezuhant az emeletről.
A marka csődje.
Sikkasztás a menyasszony miatt.
Olcsó cukor — a jövő heten.

Két vasut.

Erdély területének közigazdasági életét napok óta következményeiben ma még beláthatatlan jelentőségű minisztertanácsi határozatok tartják izgalomban. Amint már előző számainkban közöltük a Monitorul Oficial e hó 14-iki számában két rendelet jelent meg. Az egyik a Szamosvölgyi vasutnak, a másik az Aradi és Csanádi Egyesült vasutak romániai vonalrészének állami üzemkezelésbe vételét mondja ki s annak végrehajtására felhatalmazza a közlekedésügyi miniszteriumot. A szamosvölgyi vasut, melynek autonómiaja hosszú időn keresztül fel volt függesztve, amikor Mesarosiu Cornél volt CFR. igazgató került az élére 1921 évben visszakarta önállóságát,

amíg az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Koromzay Frigyes vezérigazgató vezetése mellett a román imperium átvétele óta is teljes autonómiával látták el ügyeiket, magyarországi vonalrészük forgalmát pedig a vasut igazgatóságának felkérésére ideiglenes szerződés alapján a magyar államvasutak látták el.

A minisztertanácsi határozatok e két virágzó magánvállalat önállósága felett húzzák meg a lélekharangot és azoknak minden, ma szinte felbecsülhetetlen erkölcsi és anyagi értékét az állami kezelés mértéke alá sorozzák. Amily megdöbbentők e határozatok akkor amikor már azt hittük, hogy az ország, politikai rendezettsége után végre valahára a gazdasági élet újjáépítése és helyes, okszerű fejlesztésének útjára lépett, ép oly elszomorítóak azok a hangok, a melyek a határozatok közhírré tétele nyomán egy-egy elfogult román laptársunk részéről elhangzottak.

Mert e rendelkezések a legmélyére nyúlnak Erdély vitális gazdasági érdekeinek, azt jelentik két ségbevonhatatlanul, hogy a magán vasutak élénken kifejlesztett forgalmi vonalai deklarifikálódnak a közismert vicinalis kezelés szín-

vonására, szükségét láttuk annak, hogy meghallgassuk e nagyjelentőségű kérdésben városunk egyik közismert vasuti szakemberének véleményét és felfogását és a kapott megszívlelendő feleletekre felhívjuk az irányadó körök figyelmét.

— Mielőtt a rendelet érdemi részével foglalkoznánk — volt a feltett kérdéseinkre a felelet — nem hagyhatom szó nélkül a cluji „Infratirea“ október 8-iki számában megjelent s ezen állami kezelést előre — a hivatalos lapot hat nappal megelőzően — közlő cikkét, mely fájdalom élénken mutat rá arra az áldatlan látószögére, amelyből néznek, cselekszenek azok, a kik pedig lehiggadt, bölcs és elfogulatlan intézkedésre lennének hivatottak. E cikk, minthogy a lap liberális párti organum, félhivatalosnak tekinthető. Azzal meg, hogy a hivatalos közzététel előtt adott hírt a határozattól a jól értesültséget igazolja egyrészt, másrészt az indító okok értékét. A hirdetés szerint Mosoiu generális közlekedésügyi miniszter azt a „tűrhetetlen irredentizmust“ akarja e rendelettel megszüntetni, mely e két magánvasut égbeköltő büne. Ha nem volna elszomorító e beállítás, nevetni kellene rajta. Így azon

ban meg kell állani előtte. A román imperium átvétele óta mindenütt ezzel a váddal találkozunk a nélkül, hogy arra csak a legcsekélyebb okot szolgáltatott volna is az itt élő magyar nemzetiségű egyének az ezekkel működő ipari kereskedelmi vállalatok. Elvárhatók végre, annyi tapasztalatok után, hogy igazságosan ítélkezzenek a magyar ember lelki világa felett és lássák be, hogy a magyar ember dolgozni, alkotni akar, király állam és törvénytiszteltben nevelkedett és a maga tisztességes gondolkodásának viszonzásául csak azt kéri, hogy hagyják dolgozni és élni. És most emiatt a bizalmatlanság miatt nyúlnak bele oly vasutársaságok életébe, ahol a boldog békeidőkre emlékeztető rend és fegyelem uralkodik, ahol a becsületes, komoly munkálkodásnak az alapja a szakképzettség, a tudás. A szamosvölgyi vasutnál ép úgy, mint a Csanádi Vasutnál a mérnöki, tisztviselői, altiszti és szolgálai állásokban mind csupa képzett, szakvizsgázott, kellő iskolai előképzettséggel bíró emberek állnak s e két vasutnak nem egy kiemelkedő szakférfia európai viszonylatban is első osztályú képvisel. Berendezése mindkét vasutnak a legkényesebb igényeket ki-

A hazajáró lélek.

Irta: Kálnoki Izidor.

Az elejét ő mondja el, a történet egyik hőse, a végit én mesélem el, a történet egyik szemlélője. Így aztán nem állhatok jót érte, vajjon az elejébe nem csuszik-e némi szépitgetés, a végibe nem keveredik-e holmi torzítás. Hiába, a maga dolgát senki se tudja retouche nélkül reprodukálni, a másét senki se tudja csuflítás nélkül visszaadni. Könnyű az olvasónak. Mindenikből elcsip valamelyest s megvan az igazsága...

Elmondjam? Jó: elmondom, úgy se tudja utánam csinálni senki!... Aki így beszélt hozzám a kávéházban, féllábu ember volt, rokkant katonára. De nem szánalomkeltő. Szinte kicsattant a vére, olyan egészséges és jókedvű volt. És gazdag, szertelen gazdag. Azt mondták róla, hogy amihez nyúl, minden aranyrá válik a kezében. (Ebből a fiúból kellene pénzügyminisztert csinálni.)

— Ugy volt, hogy én is a frontra kerültem. A századomnál úgy hívták hogy a „kövér Józsi“. Nem azért, mert tulságos vastag voltam, de azért, mert a pajtásom tulságos vékony volt. Őt a „vékony Józsi“-nak hívták. De ez a megkülönböztetés nem tartott sokáig. Én leadtam ya-

lamit a husból, ő megerősödött valamelyest a strapától, utóbb már nem illett ránk a nevünk. Akkor én lettem az „okos Józsi“, ő lett a „buta Józsi“. Ez a becéző név se volt szerfölött igazságos. Hiszen nem tagadom, eszem van némelyes, de ez alapján nem okosság volt, hanem önzés. Szerettem magamat, hát azt mondták rólam, hogy okos vagyok. Az ő butasága se volt igazi butaság. Inkább jóság volt. Jó volt mindenkihez, hűséges, odaadó, áldozatkész, hát azt mondták rá, hogy buta.

— Jóideig voltunk egymás mellett. Sokat masiroztunk, rengeteget kintlódunk, temérdekét koplaltunk. Néhány csetepátét megusztunk szerencsésen. Az első komolyabb fűközetben azonban mind a ketten golyót kaptunk. Ő a hasába, én a lábamba. Ő negyednapra meghalt, nekem a negyedik héten levágták a jobb lábamat.

— Ahogy az ágyon feküdtem szomorúan és nyomorékul, álmatlan éjszakán azon járt az eszem, hogy mégis csak ő volt az okos Józsi, én lettem a buta Józsi. Okosabb meghalni, mint nyomorékká lenni. Hiszen eleinte ünnepelni fogtak, tejbévajba fürösztének, ha hazakerülök. De mi sors vár rám utóbb? Rokkantja a háborúnak nemcsak én leszek,

hanem millió! Mi jut rám a szeretetből és jóságból, ha azt sok millió pindurka darabocskára szelik? Az ünneplés utóbb könyöradományra zsugorodik, a hősből végül is kolonc válik.

— A könyvtől bizony homályos lett a szemem. De azért egészen jól láttam, hogy az én halott Józsi pajtásom sovány és buta ábrázata mosolyogva fölém hajol. És a fej hangtalanul beszél hozzám:

„Ne busulj, Józsi. Ha eleresztenek, eredj haza Pestre. Menj el a Retek-utca 8. számú házba, első emelet hat. Kovácsné lakik ott, két gyerekével. Nagyon jóra való asszony, kezét is csókolhatsz neki. Mondd meg, hogy te vagy az új Józsi, akit a pajtásod, a régi Józsi küldött. Az már aligha tér vissza, mert egy kicsit meghalt. Ott fogsz lakni Kovácsnéknál, az én szobámban. A többit bízd rám. Szervusz.“

— Három hónap múlva (azalatt megtanítottak mulábon járni) ott laktam a Retek-utcában, a Kovácsnéknál. Magamba gubózkodtam, mint a selemhernyő. Nem jártam emberek közé, hogy sajnáltassam magamat. Oltem és töprengtem, hogy mitévő legyek.

— Egy éjszaka odaül az ágyam szélére a buta Józsi s elkezd az ágy-

mellé támasztott mulábammal játszadózni.

„Szép munka“, hallom a mozduatlan szájáról a szót. „Mégis jobb volna valami kenőcs, amitől a láb újra kinő. Majd talán feltalálják. De nem azért jöttem. Másért jöttem. Valahogy be kell osztanunk az éleledet. Te Józsi, holnap reggel valamivel korábban kelj fel. Amikor a házbeliek még alsznak. Ezt a faszéket tedd oda a kályha mellé, ahol a csöve a falba furódik. A csövet húzd ki és nyulj be a falüregbe jobbra. Ott találsz egy újabb nyílást, belülről kiszedtem két téglát. A nyílásban van egy csomag, az a tied. Az én hagyatékom. Legközelebb újra diskurálunk...“

— Még nem is szürkült, már kezemen volt a csomag. Pénz volt benne: ezerháromszázötven korona. És néhány ékszer. Óra, gyűrű, lánc. Két ezüst cigarettatartó. Néhány értékpapír.

— A kincseket a fejem alá tettem, visszafeküdtem az ágyba s délig aludtam. Egyszerre gazdag embernek éreztem magamat.

— Az ur nem hiszi el ezt az egész történetet. Igaza is van. Én se hinném el, ha valaki más mesélné nekem. De ha nem hiszi, lejtse meg azt a rébuszt, mert mentem én egy-

elégtő, tarifa rendszere modern, kereskedelmi politikája állandóan lépést tart az érdekelt vidék gazdasági érdekeivel, adminisztrációja pedig, különösen a csanádi vasuté, egyenesen példás, pénzügyi helyzete biztos, nyugodt. Politikától mentesen dolgozott a két vasut minden időközön át s míg egy egy az államvasutak által érintett szegényebb vidék az ő vicinálisán egy-egy vonatot ha két naponta, addig a csanádi vasut oly utazási kényelmet nyújtott az ő vidéke szegény lakosságának, aminőhöz hasonló a nyugati kultúr államokban csak egy-egy gyárváros vidékének juthatott.

— Ha a Kormány valóban végrehajtja a nevezetessé vált határozatait, amely amint ezt az *Aradi Közlöny* mai számában bebizonyította, minden törvényes alapot nélkülöz, nem a részvénytársaság, hanem az általa érintett vidék lakossága szenved első sorban. De hogy a kérdés a csanádi vasutnál nem is oly egyszerű mint ahogy azt első pillanatra hisszük, arra a felfévesre sarkallt bennünket, hogy a minisztertanácsi határozat végrehajtását fel kell függeszteni. A csanádi vasut helyzete ugyanis egészen különleges. Igazgatósága két ország területére eső vagyonkomplexum felett rendelkezik. Tisztviselői Kara, igazgatósági palotája, mozgó és ingatlan berendezései két ország területén futó vonalainak üzemét szolgálják, azt egyszerűen elbirtokolni a másik állam területére eső vonalrészek érdekeinek sérelme nélkül nem lehet. Ezzel a komplikált helyzettel számolt a trianoni békét szövegező bizottság akkor, amikor a 304 pa-

ragrafusában expressis verbis ki-mondja, hogy a két ország területét érintő magánvasutak folytatógos üzemi vitelét biztosítandó az érdekelt vasuttársaság bevonásával kormányközi tárgyalások tartandók. E tárgyalások lennének hivattottak a két ország államérdekeinek szem előtt tartásával az egyes országrészekre megoszló vagy részről megállapítani, az új jogviszonyt szabályozni s dönteni ezeknek rendezése után a kölcsönös forgalom biztosítása tekintetében. Mindaddig tehát amíg ez a kormányközi tárgyalás meg nem történik, a vagyon, személyzet és jog elkülönülés végre nem hajtott ép úgy nem foglalható le és vehető állami kezekbe a részvény társaság romániai részen lévő üzeme s vele a vagyona a román állam részéről, mint ahogy megfordítva a magyar állam sem tehetné azt meg a magyarországi vonalrész és vagyonával szemben sem. Ezt egyébként is igen jellemzően igazolja az a tény is, hogy a csanádi vasutak igazgatósága ép ez idő szerint folytat tárgyalásokat a Győr-Sopron-Ebenfurti vasut igazgatóságával, hogy a magyarországi vonalrészének üzemét addig amíg a saját kezelésbe való vétel lehetősége részére megnyílik, a nevezett vasut vegye kezelésébe. Első kötelessége volna tehát az államnak a kormányközi tárgyalással a csanádi vasutak jogi helyzetét, vagyon elosztását a trianoni béke 304 paragrafusa alapján rendezni s akkor, de csakis akkor nyulni az állami kezelésbe való vétel gondolatához ha arra a vasut önerejéből képtelen volna.

— Ez az ut törvényes volna

ugyan, de akkor sem ésszerű, mert egy jól berendezett, kifogástalanul működő magánvasut a maga elevevességével sokkalta inkább szolgálja az ő vidékének az érdekeit, mint a nagy állami gépezet, amelynek csak jelentéktelen kis részévé fog törpülni a ma elsőrendűen ellátott vidék. A román állam érdekét a legkevésbé látnám veszélyeztetve, ha a csanádi vasut önállóságának megszüntetése helyett, a csanádi vasutnak adná át az állam a most épülő nagyszalontai vasut kezelését is. Nem álmosszerű az, ha azt állítom, hogy a csanádi vasut a maga gyorsmotor berendezéseivel Arad és Nagyvárad között oly magas színvonalu forgalmat tudna lebonyolítani, ami nőt sehol sem tudnánk találni egész Romániában. Az államérdekek gondos biztosításával ki kell terjeszteni e vasut működési körét, nem megbénítani, s az értéket amit képvisel, ki kell aknázni, nem elveszni hagyni. Követelje meg az állam, hogy az új rendezettségi autonóm joggal bíró magánvasut igazgatóságában a maga emberei is részt vegyenek, a miniszterium hivatott képviselői delegáltassanak az igazgatótanácsba s nyújtson az állam az ő megbízottai útján mindenben támogatást ahhoz, hogy e vasut zavartalanul szolgálja első sorban annak a vidéknek az érdekeit, amelynek szolgálatára létesítetett, építetett és fentartatott.

— A vasut sorsa egyébként annyira össze van forrva a megye és Arad város érdekeivel, hogy a mint azt az *Aradi Közlöny* igen helyesen kifejtette, mindent el kell követni a kormány előtt a hozott határozat felfüggesztése érdeké-

ben. A nagy közérdeknek a rosszul informált kormányhatalomtól a jól értesült államhatalomhoz kell apellálnia, hogy még kellő időben visszatartassék egy kellőleg át nem gondolt intézkedés a nagyra-hivatott javak és tisztelben tartandó jogok pusztításától.

Extrónörökösno amerikai turnén (Porosz herceg a hangversenydobogón.)

A *L'Eclair* című párisi napilap hosszabb cikkben foglalkozik Vilmos excsászár második házasságával és a második feleségről nem valami nízelt portrét fest. A lap szerint az excsászár menyasszonya terhelt családból származik, akár csak a császár maga és a lap szerint több rokona, sőt szülei és testvérei között is számos szadista hajlandóságu van. A lap azután az extrónörökös családjával foglalkozik, még pedig elég izléstelenül és a következőket írja:

— Miként már megirtuk, a trónörökösno, Anasztázia nagyhercegnő és egy cannesi zsidó fodrász leánya, származásának igen praktikus szellemet köszönhet. Néhány hét előtt Potsdamban fogadta Lutge asszonyt, aki Németországból került Amerikába. Lutge asszony a trónörökösnoének huszezer dollárt ajánlott, ha vele amerikai körutra megy. A trónörökösno az ajánlatot elfogadta és fiaival együtt állítólag káracsny táján száll hajóra.

BÉCS. Bécs zeneértő közönsége nagy érdeklődéssel várta a mentőegyesület javára rendezendő hangversenyt, amelynek érdekessége Joáchim porosz herceg, a német excsászár fiának közreműködése. Joáchim herceg már gyermekkorában zenével foglalkozik és a közönség előtt több műve ismeretes. A porosz herceget Bécsbe érkezése után felkereste egy újságíró, akinek a következőket mondotta:

— Már gyermekkorom óta foglalkozom zenével és hajlandóságot a muzsika iránt édesatyámtól örököltem. Az ő utasítása szerint vezettek be engem a zene tudományába. A kilencvenesvek végén Busler, a híres berlini professzor volt a tanárom, a harmoniát pedig Bonnban tanultam Sachs tanárnál. Már korai ifjuságomban megjelent néhány kompozícióm Berlinben. Első művem egy gavotte volt, később balletket is komponáltam. Hogy melyik irányhoz csatlakoztam, arra nehéz választ adni. Az irány mindig az egyéniség rovására megy. Mégis, ha meg kell határoznom, úgy a melodikus irány hívének vallom magam. A hipermodern zene nem izlésem szerint való és azt hiszem nem csalódom, ha bizom abban, hogy újra visszatérnek majd a melódiákhoz. Boldog vagyok hogy Bécsben játszhatom. Eleinte a Raskolnikov-fantáziámat akartam előadni, de ennek technikai akadályai voltak s így a *Fantasia Amorosa* című művem mellett döntöttem. Remélem, hogy Bécs zeneértő közönségénél megértésre fog találni művem.

— Román ünnepség Budapesten. Budapest. A román királyi pár koronázása alkalmával a budapesti román követségen bankett volt, amelyen megjelentek a magyar fővárosban tartózkodó összes külföldi meghatalmazottak és diplomaták. (Rador),

nesen a Retek-utca 8. számú házba, első emelet hat? Vagy hogyan jutott eszembe a kályhacső üregében egy csomagot keresni?

— És ha már ezt se akarja elhinni, hogy hiszi el a többit? Hogy a buta Józsi jóformán minden éjszaka meglátogatott. Hogy napról-napra tanácsokat és utasításokat adott. Hogy meghagyta, mit vásároljak, mit adjak el? Hogy lassanként vállalkozót, kereskedőt, börtudóst csinált belőlem? Hogy a koldus nyomorékot átváltoztatta új milliommossá rettenetes gazdagság urává?

— Tudja az ur, mennyi vagyonom van? Nem? Nohát én tölem nem is fogja megudni. De ha akar-nék, száz mülabot csináltatnék magamnak szinaranyból.

Az okos Józsi kifizette a feketéjét és hazament. Hallottam, amikor a sofförnek meghagyta:

— Retek-utca 8.

Nem tudom urát adni, honnan vettem a történet folytatását. De pontosan így történt, szépítgetés nélkül.

Szédületesen sok millió volt már együtt, de az okos Józsi nem ment ki a retek-utcai hónap-szobájából. Voltak már palotái, voltak gyárai, voltak műkncsei, drága szönyegei, — ő a kis szobácskában aludt. A Józsi pajtás, attól félt, talán el se járna főuri palotákba, fényes uri termekbe. Valogatások az ilyen haza-

járó lelkek. Bizonyos, hogy megvan a tulvilágnak is a maga törvényes rendje. Legjobb mindenképpen az ő szokásaikhoz alkalmazkodni.

Az okos Józsi tehát változatlanul a Retek-utcában tanyázott, a délelőttiit pedig azzal töltötte, hogy pontosan végrehajtsa, amit a jó szellem éjszakánként elrendelt.

A délutánjaival jóideig nem tudott mit kezdeni. Az ember elvégre örökké nem ülhet kávéházban, cukrászdában és nem kocsizhat mindig a Hűvösvölgyben. A várost is kell járni. Az életet is kell nézni. A jó módot is ki kell használni.

És akinek a zsebe tele van pénzzel, annak a feje tele van ötlettel. A gazdagot sokszor elfogja valami vásárló düh. Amit meglát, megveszi. Ékszer, drágaságot, régiséget, házat, mindenfélét vásárolt az okos Józsi.

A hazajáró lélek sohase avatkozott bele ezekben a kedvtelésekbe.

Egyszer az okos Józsi megállt egy kirakat előtt. Ilyen boltot még sohase nézett meg közelről. Női füzöket árultak benne.

Józsinak tetszett a selyemből való, himzett csecsebecse, amely ingerlő asszonyformákat mutatott. Valami huzta be a boltba. Ilyet kellene venni, gondolta magában.

A jobbik esze tiltakozott. „Minek ez neked?” mondta a jobbik esze

ugyanazon a hangtalan hangon, melyen a hazajáró lélek szokott beszélni

— Nekem is van akaratom! — gondolta az okos Józsi. — Nem élet az, ha az embert mindig dróton ráncigálják. Ha nem is kell, tetszik. Meg veszem. Puntum.

És megvette.

S mivel már megvolt a füző, keresett egy hozzávaló nőt is. Mint a mesebeli herceg, aki az ökölyi selyemcipellőhöz megkereste a hozzávaló Hamupipóké.

Aznap éjjel szomorúan susogta a hazajáró lélek az okos Józsi fülébe:

— Ne keress nőt, mert találsz! ..

De az okos Józsi mégis keresett. És talált. És palotába költözött. És uri házat vitt. És nagyszerű életet élt. És sohase látta többé a hazajáró lelket.

Am őt magát én láttam évekké később. Legalább nekem úgy rémlett, hogy ő volt. Kopott volt és rongyos. Nem volt mülabá, hanem mangója. Az arca fakó volt és a szeme bágyadt. Rekedt hangja olyan volt, mint a száraz bélben rázott kukoricáé, amivel a malacokat csalogatják, amikor halkán felém sugta az éjszakában:

— Saját töltésű cigarettát tessék venni egy szegény rokkanttól . . .

Az asszony erősebb, mint a hazajáró lélek . . .

Aradon él Petőfi öccsének családja.

(Petőfi János, a Pannónia-étterem főpincére. — Ifju Petőfi Sándor, a kilencéves zongoraművész. — Mit mond Petőfi István unokája?)

Petőfi Sándornak, minden idők legnagyobb magyar poétájának százéves születési évfordulóját ünnepli nemsokára egész Erdély és a szomszédos Magyarország, mindenfelé az ő hozsannás emléke körül tömjénez a hivatalos és nem hivatalos magyar kultúra, színházak, irodalmi egyesületek és társadalmi szervezetek áldoznak a magyar géniusz legcsodálatosabb és legpompásabb kifejezőjének, verseit újra fordítják franciára, németre és románra: amikor egészen hirtelen, mintha egy villanás lenne ez is a költő lidérces életéből: fölbukkan a hír, hogy Aradon élnek Petőfi öccsének, Petőfi Istvánnak egészen közvetlen hozzátartozói. Egy pillanatra magunk is visszadöbbenünk, amikor halljuk: hogy lehet az, hogy csak most fődözik föl ez a magyar kulturhistóriai adalékot, hogy van az, hogy senki, soha nem említett sehol Petőfi Istvánék ról semmit, ami idáig, Aradig, vezeti el a költő életének ezer kutatóját, ismerőjét, hivatalos és nem hivatalos esztétákat? S milyen történet húzódik meg a fölfedezés hátterében, ki az, akit idáig vetett a sors Petőfi családjából, hogy került ide, a Pannónia étterméig? Misztifikációról van szó vagy igazságról? És ha igazságról: hogy lehetett erről mindmáig megfeledkezni?

Petőfi János, operazenesész.

Mindjárt megnyugtatótlatjuk a hivatalos aggódókat: tény, hogy Petőfi János, aradi pincér, egészen Petőfi Istvánig tudja kimutatni egyenes ágbam a leszármazását. Petőfi János Pestről került ide Aradra, most kapta meg végleges letelepedését. Négy esztendő volt, amikor apja, idősebb Petőfi János, a budapesti királyi opera zenésze, meghalt. Az apjára alig emlékeznek, azt mondja, hogy minden hangszerhez értett és az volt a szándéka, hogy a fiát is zenésznek képezteti ki. Ebben megakadályozta a sors mostohasága és az, hogy nagyon szerény fizetésből kellett megélniök, azután, hogy idősebb Petőfi János meghalt. Az özvegy édesanyjánál egyszer egy idősebb ur jelent meg. Ferenczy Zoltán volt, a Petőfi társaság titkára. Pontosan kikérdezte az özvegyet, milyen visszamenő ágról tud, kik azok, akik ezt bizonyítani is tudják és akik további adatokkal szolgálnak. Amikor özvegy Petőfi Jánosné néhány régi emléket, könyvet, levelet, más apróságokat szedett elő, amik mind Petőfi István hagyatékából valók voltak, Ferenczy Zoltán megkérte az özvegyet, hogy ezeket a relikviákat bocsássa a Petőfi ház rendelkezésére. Azt is mondotta Ferenczy, hogy a Petőfi társaság, látván a dolog létséghelyenhatatlan komolyságát, gondoskodni fog Petőfi István családjának a sorsáról, a relikviákért kellő ellenértéket szolgáltat majd és gondtalan jövőt biztosít nekik.

Az Alföldről Erdélybe.

— Nem tudom, — mondja Petőfi János — miért nem kap-

tuk meg mindazt, amit ígértek. Azt sem tudom, hogy mi, akik az Alföldről valók vagyunk, hogy kerültünk föl a fővárosba. Kisgyerek voltam, amikor — később — az anyámat kísértém ki a temetőbe. Pincérnek kellett mennem, szép irásom van, kérem, ne tessék kinevetni, de étlapokat írok itt a Pannónia-étteremben, most senkinek sincs ilyen jó írása a pincérek között. Én nagyon kérem a szerkesztő urat, ne tessék a dolgot így egyszerűre szelöztetni, mert most nem olyan idők járnak. Az apám apját Istvánnak hívták, az is korán elhalt, az egész dolog most nem olyan aktuális... Itt jól keresek és mindent a flamra áldozok, aki meglátja majd, világhírű zenesész lesz.

Ifju Petőfi Sándor, negyedik elemista.

Ugy beszél Petőfi János, anynyi fájdalmas mondással, amnyi furcsa, kétségbeesett és elfojtott keserőséggel, hogy hinni kell neki. És különösen abban a percben, amikor a fiáról beszél, kigyullad a kék szeme, megpirosodik a becsent, halvány, szőkebajuszos arca: angol bajusz, de az egész fiziognómia, a két kiugró pofacsont, a magyar homlok és az a pár lázas gesztus, amivel a szavait kíséri: nem is szuggesztív elképzelés, ha kifejezetten hasonlít

Lloyd George bukásának részletei.

„Nem én vagyok a miniszterelnök.”

LONDON. A konzervatívok értekezletén Chamberlain elnökölt. Beszédében a koalíció fenntartása mellett szállt síkra. Szavait azonban hidegen fogadták. Baldwin, a Board of Trade elnöke, a koalíció fenntartása ellen és a konzervatív párt teljes függetlenségének visszaszerzése mellett szólalt fel. Bonar Law kijelentéssel az utolsó aggodalmakat is eloszlatták és beszédének végső következtetéseit hosszantartó helyesléssel fogadták. Lord Balfour akinek szavait többször félbeszakították, azt mondta, hogy a konzervatív Kormány semmi olyant nem tett, ami a konzervatívok elveit megsértette volna. Erre több képviselő közbekiáltott:

— Hát Irország? Hát India?

A gyűlés végül elvetette azt az indítványt, hogy az ülést délután három óráig függeszék föl abból a célból, hogy a konzervatívoknak idejük legyen a megfontolásra. A délutáni értekezlet 186 szavazattal 87 ellen kimondta a konzervatív párt önállóságának visszaállítását.

A kormány lemondása, noha azzal a Carltonklubbeli unionista értekezlet eredménye következtében számoltak is, óriási feltűnést keltett. A lapok a konzervatív gyűlés eredményét a koalíciós kormány ellen intézett halálos döfésnek mondják és arra utalnak, hogy a konzervatív parlamenti képviselők rövid két óráig tartó összejövele, amelyet Chamberlain tulajdonképp csak azért hívott

Petőfi Sándorhoz. És így hívják Petőfi János - kisfiát is, a kilenc éves művészt, így írja magát a füzeteire: ifju Petőfi. Négy eszten deje zongorázik, Pesten tanult Riess Olgánál, az Andrássy-uton. Nyilvánosan vizsgázott, hallatlan sikere volt, akkor, egy estére mindenki arról beszélt Pesten, hogy a nagy Petőfi Sándornak valamilyen rokona zongorázik, ki kellene taníttatni, sőt a „Világ” című budapesti napilap cikke is írt róla. De megint nem történt semmi, a relikviákért ígért pénz sem érkezett meg, a pénz egyre drágább lett, vagy olcsóbb, az már aztán egész mindegy, nem lehetett megélni már odafönt, hát lejöttek a familiával Aradra. Ifju Petőfi a legjobb tanuló a negyedik elemiben, a tanító ur mindig őt szólítja föl elsőnek... És mindig így: „ifju Petőfi Sándor.”

November közepén Petőfit ünnepli a világ minden kulturnemzete. Itt, Aradon, Petőfi János, az „István öcsémhez” címzett örök vers odesszállójának unokája spricereket hord a vendégeknek és étlapokat ír. A kis Petőfi Sándor zongorázni tanul. S hogy mi ezen egy kicsit fejcsóválva tündönik, kérdezzék: nem lehetne-e másképpen is, azon nincs semmi meglepődni való De azon már inkább: miért nem veszik észre Petőfiéket azok, akiknek a magyar kultúrához való hivatalos kapcsolatuk elsőrendű kötelességévé teszi nemcsak a halott költő emlékének megőrzését, hanem a még élő Petőfiéket sorsát is intézni.

Fekete Tivadar.

Felbomlott az angol koalíció.

egybe, hogy politikáját elfogadtassa, őt magát kidobta a hajóból és helyreállította a párt függetlenségét. Lloyd George azt tanácsolta a királynak, hogy bizza meg Bonar Lawt a kormányalakítással. Azt hiszik, hogy mihelyt az új kormány Bonar Law elnöklésével megalakul, a parlamentet feloszlatják és kiírják az új választásokat. Amikor Lloyd George ma délután a Buckingham palotából, ahol a királynak átutította lemondási kérvényét, visszatért a Downing-Streetre, Hodges vezetésével bányamunkásküldöttség-várt reá, amelyet a miniszterelnök ma délutánra tanácskozássra hívott magához. Lloyd George a küldöttséget ezekkel a szavakkal fogadta:

— Nem én vagyok a miniszterelnök!

Azt hiszik, hogy az egyes unionista miniszterek, ezután is Lloyd George mellé sorakoznak, aki — ami egyáltalán nem lehetetlen — az új kormány megalakulása után új pártot fog alkotni. Feljegyzésre méltó, hogy Lloyd George azokat a beszédeket, a melyeket Leedsben és Guildhallban szándékozott elmondani, nem fogja megtartani. Amikor az unionisták kijelentették, hogy ismét teljes szabadságot akarnak, nyilvánvaló lett, hogy a koalíciónak vége. Chamberlain azonnal felkereste Lloyd Georgeot, hogy vele a helyzetet megbeszélje, azután pedig a miniszterek tanácskoztak. Ezalatt több unionista mi-

niszter, akik a pártkonferencián a párt önállósága mellett szavaztak, belátta, hogy tovább nem maradhat a koalíciós kabinet tagja. Vezérük döntését be sem várták és azonnal beadták lemondásukat. Ezt követte az egész kormány lemondása.

A Temps Worthington angol hadügyminiszter tegnapi nyilatkozatával foglalkozik, amely szerint egyetlenegy angol miniszter sem mehet el a keleti békekongresszusra, amíg a választások véget nem értek. A Temps úgy véli, hogy ennek a nyilatkozatnak két nagy hátránya van. Először is azt jelenti, hogy a keleti konferenciát november végéig elhalasztják, másodsor pedig kitérnek belőle, hogy a keleti kérdés valóságos platformja az angol választásoknak. Ez az, amiből Franciaországban Lloyd George beszéde után tartottak.

LONDON. Bonar Law politikai barátai előtt úgy nyilatkozott, hogy mihelyt megkapja a miniszterelnöki kinevezést, azonnal javasolni fogja a királynak a parlament feloszlatását.

Adóegyezkedés — papíron.

(Az előirányzott adót ki is vetik.)

Napok óta folynak az aradi pénzügyigazgatóságon az úgynevezett adóegyezkedési tárgyalások. Az első emeleten a jövedelem- és vagyoadó, a földszinten pedig a III. osztályú kereseti adó egyezkedések folynak. Ha ugyan egyezkedésnek lehet nevezni az adókiütésnek azt a módját, a hogyan ezeken a tárgyalásokon megállapítják az adóalanyok új adóját. A törvény, amelynek alapján az új adókiütések történnek, határozottan egyezkedést mond és az egyezkedés módját is előírja: Az egyezkedésnek úgy kellene történnie, hogy a kincstár képviselő pénzügyi tisztviselő megjelölje azt az összeget, amelyet a kincstár kivetni véleményez, míg az adózó fél ezzel szemben kijelenti, hogy milyen adóösszeg megfizetésére képes és hajlandó. Ezután kellene a tulajdonképpeni egyezkedésnek megindulnia. De itt Aradon az adóegyezkedések nem úgy történnek. Egyezkedés nincs. Mert akármilyen összeget is ajánl fel az adózó, majd minden esetben a kincstár képviselője azt az összeget írja elő, amelyet ő adni lát. Ez az összeg persze mindig magas, legalább is mindig magasabb, mint az adózó eddigi adója. Védekezhetik az adózó bármiképpen, a megidézettek adóját minden esetben felemelik átlag ötven százalékkal. Ennek természetesen nem a kincstár képviselő pénzügyi tisztviselő az oka, mert ők erősen kötött kézzel intézik az „adóegyezkedés” ügyét. A tényleges adóegyezkedésre pedig annál nagyobb szükség lenne, mert a pénzügyigazgatóság nem minden esetben ismeri annyira az adózó teherbíró képességét, hogy helyesen állapítsa meg annak adóterhét. Az adóalany információjára is szükség van és azokat igen sok esetben méltányolni kellene. Szóval adóegyezkedés ma nincs, — az elnevezés dacára — csak adókiütés.

Amikor a menyasszonyért sikkasztanak...

(Riport az ujaradi adóhivatalból. — SÁMA TÓDOR sorsa.)

1. Belép az ujaradi adóhivatalba SÁMA TÓDOR, fiatal irnok. Irja az adóbevallásokat, a nyugtákat, a kivetéseket. Messzi van tőle az élet, csak a számok vannak közel hozzá. Nagy számok. Ezresek. Tízezresek. Milliók. Előtte vannak a papirosok, sohasem a valóságban. Holott SÁMA TÓDORNAK menyasszonya van. Szőke, szép leány. Akit feleségül akar venni és akivel szép életet szeretne élni, boldogan. De niucs semmi, csak a számok, a papirosok, meg valami nagyon nyomorúságos adóirnok-i kisizetés. Az élet, az messze van, Ujaradról. Aradon van. Vagy még messzebb Rio-de-Janeiroban.

2. Három napig írja SÁMA TÓDOR a kivetéseket. A negyedik napon jön a főpénztáros. Kötegekbe kötik az ezresek. Most már nem a papiros ezresek, hanem az igazi pénzt, amiért virágot lehet venni, ruhát, parfómöt, fűzát. A főpénztárnok ur szépen átköti a tízezeket, egy tízezes köteg, két tízezes kötet, három, négy, tíz, tízenöt tízezes köteg. Aztán valami dolga akad a főpénztáros urnak, bemegy a másik szobába, egy percre.

Most hárman vannak itt: a csönd, a SÁMA TÓDOR és a köteg tízezes pénz. Más senki. A SÁMA TÓDOR főnéz a papirosáról és látja az ezreket. A csönd nézi mind a kettőt. SÁMA TÓDOR közel megy a pénzhez. Minden kötegből kivész egy ezrest. Senkisémet látta, csak a csönd.

3. SÁMA TÓDOR szabadságra utazik. A szabadság alatt rovacsolnak. Hiányzik az ujaradi adóhivatal pénztárából ötezer lei. SÁMA TÓDORRA senkisémet gyanakszik, mert szabadságon van és mert a kötegeket megszámlálva tették vissza, kötegekben, a Wertheimkasszába.

4. Megjön SÁMA TÓDOR a szabadságról. Két új ruhája is van, meg egy új pár sárga cipője. Tetszeni akar a menyasszonyának. Szereti a menyasszonyát. A hivatalban még mindig nem vesznek észre semmit. De a TÓDOR szerelmes.

— Éjjeli zenét adok a lányoknak, — mondja.

És beköcszik a radra. Züllik egész éjjel. Cigánnyal huzatja: „Sej, haj, Te leszel a babám sekki más.” A cigányt a kocsjára ülteti és beviszi Ujaradra a hivatalig. Ott még egy nőtát énekel, aztán bemegy az aktákhoz.

5. Egyszerre kökelnek az irnokok mind, még a főpénztáros sincs ott. Hárman vannak a szobában. A SÁMA TÓDOR, a csönd, meg a csendőrőrmester.

— Kítől vette ezt a ruhát, a SÁMA ur?

— Az apám adott pénzt rá.

— Mennyit?

— M 2000 leit.

— Hát a cipőt?

— Az 800-ba van.

A csendőrőrmester ceruzát vesz elő, ir 4000 lei kiadás a két-

ezer apai lejfel szemben. Na, az éjszaka is benne lehet ezekben. Összesen ötezer lei. Ennyi hiányzik a pénztárból is.

6.

SÁMA TÓDOR összeteszi a két

A miniszter nem vonhat meg illetőséget.

(Arad városa felir a szigorú rendelet ellen. — Mit mond a főpolgármester.)

Az Aradi Közlöny foglalkozott azzal az Arad város közönségét súlyosan érintő belügyminiszteri rendelettel, amely kimondotta, hogy a város vezetősége az illetőségi bizonyítványokat kizárólag a belügyminisztérium észrevételei után adhatja ki a feleknek. A rendelet szerint tehát, minden illetőségi ügyet a tanács döntése után jóváhagyás végett fel kell terjeszteni a belügyminisztériumhoz. — Hogy ez a rendelet mennyire káros és terhes a közönségre, bizonyítja az, hogy az utolsó két héten százötven illetőségi kérvény érkezett a városhoz és a kérvényezők legnagyobb részének egzisztenciája, néha élete függ az illetőség megszerzésétől, mert halaszthatatlanul szorgos örökösödési, kereskedelmi ügyben vagy betegség miatt szükséges az illetőségi bizonyítvány az utlevelük megszerzéséhez.

És most mi történik az illetőségi kérvényekkel? A tanácsülés határoz felettük, ez cirka két-három hetet vesz igénybe. A város felterjeszti a belügyminisztériumhoz, ez a művelet és amíg visszaérkezik, legkevesebb két-három hónapot igényel. Ha egy beteg, a kinek sürgős operációra van szüksége, ki tudja várni a hosszú hónapokat — az ő szerencséje. De ha nem tudja kivárni...? A kereskedő a várakozás miatt óriási anyagi veszteséget szenvedhet. Az örökséget váró elveszti a perét. Szóval ez a rendelet aradi polgárokat egészségileg és anyagilag tehet tönkre, esetleg némely szerencsétlen halandónak az életébe kerülhet. A legsúlyosabb ebben a rendeletben az, hogy azoknak is fel kell terjeszteni az illetőség iránti kérésüket, akik Aradon születtek, vagy oly régen laknak a városban, hogy törvény szerint automatikusan aradi illetőségűvé váltak. Ez a pontja a rendeletnek csakis tévedésen alapulhatott, mert törvény szerint aradi illetőségű polgároktól a belügyminisztérium sem vonhatja meg az illetőségi jogot.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a fenti rendelet ez évben 17719—922. szám alatt jelent meg és vele szemben a belügyminiszternek egy másik rendelete, a 18559—922. számú, tehát ugyancsak ebben az évben lépett érvénybe — kimondja, hogy a közigazgatási hatóságok, a városok vezetésével szigorúan intézkedjenek, hogy ne kaphassanak olyan egyének illetőséget, akik idegenben lak-

kezét, az őrmester madzagot hurkol rá. Összekötözi. Úgyésszég. Nem látta senki, csak a csönd. Ez a SÁMA TÓDOR sikkasztásának legújabb története. az ujaradi adóhivatalból.

nak és lemondtak román állampolgárságukról. Minden egyes esetben amikor a községek, városok olyan személyeknek állítanak ki illetőségi bizonyítványt, akik nem laknak az illető városban vagy községben, esetről-esetre értesíték a prefekturákat, hogy készítsenek kimutatást mindazokról, akik ilyen illetőségi bizonyítványt nyertek. Ezt a kimutatást (tehát csakis ezt) kötelesek a prefekturák havonta felterjeszteni a belügyminiszterhez.

A két ellenkező rendelet közül természetesen az utóbbi érthetőbb és igazságosabb. Dr. ROBU JÁNOS főpolgármester kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy az utóbb említett rendeletet, amely előbb jelent meg, nem érkezett meg a városhoz, így a város vezetősége kénytelen a másik szigorított rendelethez alkalmazkodni. A főpolgármester elmondta, hogy úgy ő, mint a város vezetősége teljes tudatában van annak, hogy a belügyminiszternek ez a rendelete nagyon súlyosan nehezíti a város közönségére. A város tanács ebben az ügyben feliratot intézett a belügyminiszterhez, amelyben kérte a rendeletnek sürgősen hatályon kívül való helyezését.

— Azok az aradiak, akik még nincsenek birtokában illetőségi bizonyítványuknak — mondotta a főpolgármester — mindenestre jól tennék, ha sürgősen benyújtanák az illetőség iránti kérvényüket, hogy szükség esetén minél hamarabb kézhez kapják.

A temesvári polgári szervezet belátta, hogy a polgárookra nézve mennyire súlyos a belügyminiszternek az illetőség megszerzésére vonatkozó szigorítórendelete. Memorandumot intézett a belügyminiszterhez, amely többek között a következőket tartalmazza: Az illetőségi ügyek intézését, mely eddig a városok autonóm hatáskörébe tartozott és amely jogkör az önkormányzat felfüggesztése után is megmaradt, most egy legújabb belügyminiszteri rendelet kivonja a városok hatásköréből. Csak a következményeknek meg nem gondolása szülhetett ilyen rendeletet, mely az illetőségi ügyek elintézését valósággal lehetetlenné teszi. Arra kéri a memorandum a minisztert, hogy vonja vissza rendeletét.

— Churchill súlyos beteg. London. Churchill gyarmatügyi miniszter melhártyagyulladásban ma súlyosan megbetegedett.

Hogy áll a leu?

Október 21-én fizettek 100 lelért:

Párisban 8.30 frankot
Zürichben 3.40 frankot
Budapesten 1550 koronát
Brüsszelben 8.10 frankot
Newyorkban 56 1/2 centet
Berlinben 2225 márkát
Bécsben 46500 koronát

Osszeül a parlament.

(Bratlanu nem utazik külföldre.)

BUCURESTI. Michalake és Maniu Gyula között a tárgyalások a jövő hét folyamán folytatódnak. A megbeszélések csupán egy közös munkaprogram kidolgozására vonatkoznak. Már kooperatív természetű egyesülről nincsen szó. (Rador.)

BUCURESTI. Maniu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a besszarábiai nemzeti pártiak vezetőivel. A tárgyalások a nemzeti pártnak Besszarábiában leendő nagybbszabásu megszervezésére vonatkoznak.

BUCURESTI. Hétfőn délután két órakor kezdődik a parlament érdemleges ülése. Ezt megelőzőleg a liberális párt és a kormányt támogató pártok és frakciók előleges értekezletet tartanak, amely alkalommal megállapítják a parlamenti ülések munkarendjét.

BUCURESTI. Az Adeverul azon értesítése kapcsán, hogy Bratlanu miniszterelnök betegsége miatt Párisba utazik, a kormány egyik tagja kijelentette, hogy a miniszterelnök (tényleg betegeskedett, azonban egészségi állapota ma már nem ad okot arra, hogy külföldre utazzék gyógykezelés céljából. (Rador.)

Mozi.

„A hindu siremlék“ premier lesz az Apolló színházban. Mindaz, ami a más szemekkel látó kritikust elvarázsolta a „Hindu siremlék“ pergetése alatt, a tömeget, a nagy közönséget valósággal hipnotizálja. — Opiumos álmok lehetnek csak olyan valószerűtlenül csodásak és mégis az eleven élet teljességével hatóak, mint amilyen ennek a képnek a jelenetei. Az első rész címe „A tulvilág vándora“. Nyolc felvonáson keresztül egyik valószerűtlen, titokzatos esetből a másikba szédül az ember és kénytelen mindent elhinni, mert a szereplő művészek — mind egytől-egyig a világ legnagyobb művészei — élettelen játékkal valóvá varázsolják a lehetetlent.

„Kanada banditái“ vasárnap az Uránia színházban. Hat felvonásos cowboy-dráma ejtette csodálatba az Urána közönségét, főszerepben a világhírű amerikai artistával, Harry Carey-val. Az amerikai prairei-ik végtelen, regényes pusztaságain folytak a frissen, izgalmasan perdülő események, megtűzdelve a legcsodálatosabb bravurokkal. Az amerikai prairei-ik egyik természeti tüneményének, a homokpuszta f orgószelének megjelenítése, a filmtechnikának valóságos mesterműve. A kép három napig szerepel az Uránia műsorán.

Moszkva — a törökök mellett.
(Oroszország be akar avatkozni a keleti kérdésbe.)

CHICAGO. A Chicago Tribune értesülése szerint Csicserin kijelentette, hogy Szovjetország nem csatlakozik a mudániai meg egyezéshez, hanem támogatja a törököknek a tengerszorosok felett való szuverenitása elismerésére irányuló követelését. Az oroszok programja a következő:

1. Oroszország támogatja a törököknek minden olyan területi igényét, amely benne van a török nemzeti paktumban. 2. Oroszország támogatja a tengerszorosok partvidékére vonatkozó török szuverenitási jogot. 3. Oroszország helyteleníti a mostani semleges vagy nemzetközi zónák fenntartását vagy ilyenek létesítését. 4. Oroszország állást foglal a népszövetség által gyakorlandó minden ellenőrzés ellen, helyteleníti idegen hatalomnak minden megbízását és ellenőrzését, amely a Dardanellákra vagy más területekre vonatkozik. Támogatja a tengerszorosok szabadságát, amely összhangba hozandó Törökország szuverenitásával.

LONDON. A Daily Telegraph arról értesül, hogy Troczkij Angorába utazott, ahol tárgyalni fog Kemal pasával.

EZ ARAD!

Mademoiselle Valuta!

'Az Aradi Közlöny tegnapi számban az alábbi, — kissé egyértelmű — apró hirdetés jelent meg:

IDŐSEBB URIEMBER, ki ritkán van Aradon, keres egy saját lakásán foglalatostudó hölgyet, kit támogatna. Csak teljes című választ kérek „Állandó” jellegre a kiadóhivatalba.

Ilyen, hogy ismételtünk: Saját lakásán foglalatostudó hölgy, a statisztika szerint, van néhány példány Aradon. Majdrem annyit, mint a koronázási bélyegsorozatból a hat leles. Igaz, hogy, ha név értékben nem is, de forgalmi értékben föltétlenül versenyeznek a bélyegekkkel. Szintén egész jó márkák.

Na mármost: ma válasz érkezett a kiadóhivatalba, az „Állandó” jellegre. Női irás, karcsu betűk. Elegáns papír, illatos levél. Ennyi elárulja, hogy a hölgy támogatásra szorúl, lakásán való szomorú foglalatostudása közben. Am ezuttal a levél írója mást is elurult: a bozótkot, a hátlapján, — egy osztrák zánkorkonással ragasztotta le.

Mademoiselle Valuta: ez uton üldöm kézsókomat. MÉR a levél írója is jelezte, hogy a támogatást nem fogadja el osztrák koronában. Még százban sem. Száz koronával ő hátul megragasztja a bozótkot. Legjobb esetben. Csak némi valutáról lehet szó!

A korona nem az. A jó márkák még a marka sem az. Ezváltta Aradon csak aranyfedezettel fogadott női márkáról lehet beszélni. Hiszünk, hogy a választévalatul egy eredeti tizdolláros fogragasztani, állandó ur részé.

(f. 1.)

Marcus prefektus lemondott.

(Ki lesz az utód? — Külön prefektust kap a város és a megye. — Vaitoianu miniszter nem küld regatbelit Aradra.)

Dr. Marcus Mihály Arad város és Arad vármegye prefektusa, mánt azt az Aradi Közlöny, már megírta, megváltik állásától. A prefektus, aki már több ízben adta be lemondását a kormánynak, most csak a koronázási ünnepek lefolyását várta még és ma este utazott le Bucurestibe, ahová magával vitte már aláírt lemondólevelét. A prefektus, aki lemondásának okait annak idején már közölte a kormánnyal, mostani lemondólevelében a belügyminisztert arra kéri, hogy családi és személyi okok miatt fogadja el Arad város és vármegye prefektus állásáról való lemondását és egyben megköszöni a belügyminiszter bizalmát. Ez az egész tartalma a prefektus lemondólevelének.

A prefektus, aki ma utazott Bucurestibe, hogy a kormánynak lemondását benyújtsa és egyben utódjának személyére vonatkozó ajánlásait megtegye, csak a jövő hét csütörtökjén, vagy péntekjén érkezik vissza Aradra. Marcus Mihály dr. prefektus Bucurestiben való tartózkodásának ideje alatt dől el, hogy ki lesz Arad város és Aradvármegye új prefektusa. Nem lehetetlen, hogy állását két részre bontják és külön prefektust kap a város és más személlyel töltik be a vármegyei prefektusi állást.

Mindeddig még nem tudni, hogy a kormány kit jelöl ki Marcus Mihály dr. utódjául. Minden valószínűség mellett szól, hogy az aradi liberális párt vezetősége köréből kerül ki az új prefektus, de ha nem aradi embert nevezne ki a kormány, abban az esetben is egészen bizonyos, hogy nem regatbeli hanem erdélyi és az itteni viszonyokkal teljesen ismerős személlyel töltik be a fontos állást. Legtöbb esélye Beles Jenő dr. Aradvármegyei alispánnak van a prefektusi székre és az ő kinevezése már is bizonyosra vehető lenne, ha az alispán a kinevezést elfogadja. Dr. Beles Jenőt ugyanis már korábban kinevezték közjegyzővé, a harmadik aradi közjegyzői hivaltalt nyerte el. Beles Jenő dr. alispán, aki mint delegált prefektus működött Aradon, ebben az állásban és a város és a vármegye közönségének részéről osztaitlan szeretetben volt része. Nemzetiségi megkülönböztetés nélkül nagyra becsülték azt a szolgálatkészséget és előzékeny fogadtatást, amellyel a hozzáforduló felek kéréseit elintézte. A város és vármegye lakosságának nagy öröme szolgálta, ha Beles Jenő dr. vállalta a prefektusi kinevezést. A prefektusi állásra jelöltek közül még dr. Miron Jusztinnak, az aradi liberális párt alelnökének személye a legszimpatikusabb. Tökéletesen ismeri az itteni viszonyokat és mint agilis ember feltétlenül nagy lendü-

lettel vinné előre Arad város és vármegye társadalmi és gazdasági életét. Szó volt még arról is, hogy esetleg a regatból neveznének ki valakit Aradra prefektusnak. Ez ellen azonban az összes körök szót emeltek és állítólag a koronázási alkalmával maga Vaitoianu belügyminiszter is megígérte, hogy ha esetleg nem is aradi, de feltétlenül erdélyi és a viszonyokkal jól ismerős személyben fognak megállapodni az aradi prefektusi szék betöltésénél.

Marcus Mihály dr. távozását azonban, bár a lemondólevelét már magával vitte a kormányhoz, még mindig nem tekinthető véglegesnek. Ugyanis nagyon valószínű, hogy a kormány, miként eddig is többször, most sem fogadja el a prefektus lemondását és felkéri, hogy legalább egy rövidebb ideig maradjon meg állásában, ahol ugy a kormány, mint a közönség legteljesebb megalégedésére működött. Marcus Mihály dr. távozásával értékes ember kerülne el a város és megye éléről és az az elhátározása, hogy állásától megváltik általános sajnálkozást keltett. Marcus Mihály dr. amennyiben lemondását a kormány elfogadja, a Banca Romaneasca aradi fiókjának vezetését veszi át.

A borosjenői új gimnázium.

(Vasárnap lesz a felszentelés.)

Az Aradi Közlöny írta meg annak idején, hogy Suciu Traján borosjenői főszolgabíró kezdeményezésére nagyobb akció indult meg az iránt, hogy a kormány Borosjenőn gimnáziumot létesítsen. Mint említettük Dirlea Pál borosjenői országgyűlési képviselő és Georgiu János borosjenői görög keleti esperes vezetésével küldöttség kereste fel az iskola felállítására iránti kérelemmel Anghelescu közoktatásiügyi minisztert, aki a küldöttség kérésének eleget tett és nemrégiben hozta meg azt a határozatot, amely Borosjenőn állami gimnázium létesítését rendeli el. A gimnázium az adóhivatal volt helyiségében nyert elhelyezést és az új egyemeletes épület Borosjenő község tulajdonát képezi. Suciu Traján főszolgabíró jelenlétében holnap szentelik fel az új borosjenői gimnáziumot és a felszentelés után diszebed lesz. Aradról Moldován József tanfelügyelő akadályoztatása miatt Lipován Athanáz segédtanfelügyelő megy ki a számos vendégen kívül az új iskola felszentelésére. Kivonul a segédtanfelügyelő által megszervezett 25 tagú dalárda is, amelyet Lipován Athanáz maga dirigál az ünnepségen. Az új gimnázium felavatását nagyobb ünnepi programmal tartják meg.

„Csak kétségbeesünk.”

(Két házból kilakoltatták a lakókat. — Nincs üres lakás Aradon.)

Arad város mérnöki hivatalának építészeti bizottsága, ma délután több aradi házat vizsgált felül. A vizsgálat ma is szomorú és meglepő eredménnyel végződött. A bizottság két épületet talált olyan állapotban, hogy kénytelen volt elrendelni a lakók kiköltöztetését. Együttal elrendelte a házak lebontását, mert olyan roszgák, hogy minden percben bedolással fenyegetnek és maguk alá temethetik a lakókat. Az egyik ház Schwarz Odön tulajdona Str. Cogalnicianu (Mikes Kelemen-utca) 58. szám alatt, a másik a Turi Mihály tulajdonát képező Dezső-utca 7. számú ház. A két házból öt család lakik és az intézkedés szerint mind az öt család hajléktalanná válik. A városi mérnöki hivatal átiratot intézett ugyan a lakáshivatalhoz, hogy helyezze el a hajléktalanná vált családokat, azonban a lakáshivatalnak egyetlen üres lakás sem áll rendelkezésére. Stefanuc Satin lakáshivatali főnökhöz kérdést intéztünk, hogy mit tesz a lakáshivatal a kilakoltatott családok érdekében?

Nem tehetünk semmit — felelte — csak kétségbeesünk. Nemcsak hogy lakásunk nincs, de egyetlen butorozott szoba sem áll rendelkezésünkre. Az Aradra érkező tiszteket, akiknek elsősorban kötelességünk volna butoroztatott szobákat adni, kénytelenek vagyunk szállodákban elhelyezni.

Arra a kérdésünkre, hogy miért nem használják fel lakások céljaira a városban levő üresen álló helyiségeket, kijelentette, hogy az állam nem hajlandó azokat a város rendelkezésére bocsájtani és renováltatni sem akarja. Egyetlen módja volna a kétségbeesítő lakásnyomor sürgős enyhítésének — mondotta a lakáshivatal főnöke — ha a város közönsége mozgalmat indítana szükségbarakkok építésére. Esetleg tehető polgároknak kellene összeállniok, hogy részvénytársasági alapon megkezdjék az építkezést Aradon. A város szívesen bocsájtana rendelkezésükre olcsó telket, az állam pedig építkezési anyagot.

Lezuhant az emeletről.

(Baleset ablaktisztogatás közben.)

Sulyos szerencsétlenség történt ma délután a Strada General Dragalina (Apponyi-körút) 4. szám alatt, amely egy tragikus sorsú asszonynak talán az életébe fog kerülni. Özevgy Koróssy Jenőné mint szakácsnő szolgált a házban. Ma délután ablakot tisztogatótt egy első emeleti lakásban. Az asszony az utcai ablakban állva elszédült és leesett az utca kövezetére. A helyszínen dr. Kardos Géza a gyermekmenhely igazgató-főorvosa jelent meg és megállapította, hogy özv. Koróssy négy agyrázkódást, sulyos belső sérülést, többszörös csonttörést szenvedett. A kivonult mentők az eszméletlen asszonyt beszállították a kórházba. Özevgy Koróssy névvel a jobbnak látott. — Férje örnagy volt és halála után a nyomorba jutott asszony kénytelen volt szakácsnői foglalkozást vállalni.

rössné 52 éves. Az orvosi vélemény szerint sérülései olyan súlyosak, hogy alig éri meg a reggelt.

HIREK.

Zászlót bont az aradi Ady-tömörülés Új irodalmi szervezkedés Aradon

Hetek óta valami friss éra szele fujdogál az aradi fiatal írók berkeiben. Kávéházi asztalok körül, színházi folyosókon, koncerteken és mindenütt, ahol Arad mai tollforgató gárdája megfordul, ahova tehetségüket és terveküket, vágyaikat és kielégülést kereső ambíciójukat viszik: egyébről sem esik szó, mint egy olyan irodalmi szervezkedésről, amelyben Arad komoly felkészültségű, irodalmi törekvésű író-csoportja összeforrna és valami együttes akcióval, tömör falansba olvadva, kilépne a nyilvánosság elé. Idők fordulója, világnézetek különbözősége, új irodalmi szempontok érvényesítése tereli egybe Arad íróit, hogy Ady Endre nevét írva föl a lobogóra, sorompóba álljanak. Irodalmi délutánokat, koncerteket, fölolvasásokat és könyvek kiadását tervezik az Ady-tömörülésről, költői és újságírói. S mindenkinek, aki a fiatalság és az irodalom mámoros, színes, tervezgető és nagyot akaró ölekezése rokonszenves: ugyancsak rokonszenves lesz ez az új magyar kulturális szövetkezés is.

Az Ady-tömörülés programjába vette egy „Aradi írók Autóglódiájának” kiadását, novemberben tervez egy monstre-hangversenyt, Zádor Jenő, Hatvány Lajos, Reintz Béla és Biró Lajos részvételével, sőt be fog kapcsolódni az erdélyi Petőfi-ünnepségek sorába is. A mozgalom élén Nagy Dániel, a kitűnő aradi író áll, vele együtt Bolgár Lajos, Czifra Géza, dr. Falus Lajos, Fáskert Tibor, Fekete Tivadar, dr. Mezey Zsigmond, Major Béla, Károly József, Zima Tibor, és Rubleczky Géza buzgólkodnak az előkészítő munkálatokon. Ehhez a névsorhoz csatlakoznak még Balla Béla, Balla Frigyes, Balla Böske, Faragó Rezső, Goldzieller Albert dr., Hargittay Bertalan, Fejér Gábor, Fodor Gyula, dr. Nichi Lázár, Paál Albert, Belezna István, Pili Géza, Róth Károly, Salgó Piri, Stauber Endre, Seidner Imre, Zala Béla és Well Magda. A mozgalom vezetői ezúton hívják egybe az itt felsoroltakat és mind azokat, akik a tömörülés iránt érdeklődnek, hogy október 25-én, csütörtökön, a Főbusz irodalmi intézet helyiségében (Batthyány-utca 38.) alakuló megbeszélésre és a szervező bizottság megválasztására gyűljenek egybe.

— Venizelos Bucarestben. Bucarestből jelentik, hogy Venizelos értekezett a belgrádi és bucuresti kormányokkal, hogy a keleti békekonferencia összehívása előtt a két kormányval tárgyalásokat akar folytatni a megkötendő béke és Thrácia ügyében.

— Örmények nem jöhetnek Romániába. Bucuresti. A kormány rendelkezést bocsátott ki, amelyben bármely országbeli örmény alattvalóknak tiltja a Románia följére való lépést, még abban az esetben sem, ha valamely külföldi követségen látnakozott utlevéllel rendelkeznek is.

Merényletterv Wirth kancellár ellen.

(Izgalmas közlés a német birodalmi gyűlésen. — Ebert elnök hivatalában marad.)

BERLIN. A német birodalmi gyűlésen Löbe elnök közölte a képviselőkkel azt a szenzációs hírt, hogy a nagynémet összeesküvők meg akarják gyilkolni Wirth kancellárt. Az elnök közlését a kancellár is megerősítette, de senki sem részletezett, mert az veszélyeztetné a vizsgálat lefolytatását. Az elnök közlésére egyik nagynémet képviselőnek közbeszólása szolgáltatott alkalmat. Löbe elnök közlése a következő volt:

— A birodalmi kancellár személyes biztonságának megvédésére életbeléptetett rendszabályokat még itt a Házban is meg kellett kettőztetni, mert újabb merényletterveket terveztek a kancellár ellen. Kérem a képviselő urakat, hogy a túlfűtött hangulatra való tekintettel tartózkodjanak személyeskedő beszédektől és közbeszólásoktól.

Ezután Wirth kancellár a napirenden levő Ebert elnök hivatalidejének meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatl kapcsolatosan említette fel a merénylettervet. Hozzátette azt is, hogy a kormány kezében levő anyag szerint Német

országban még nem járt le a politikai merénylettervek ideje. Ezt az egyik összeesküvő, aki jelenleg a hatóságok kezében van, ugyancsak megerősítette. A képviselőház a kancellár közlését fokozódó nyugtalansággal fogadta, részletekre volt kíváncsi, de bővebb felvilágosítást senki sem tudott adni.

Egyes verziók szerint a kormányt már napokkal ezelőtt bizalmasan értesítették a készülő merényletterről, amelyet sikerült megakadályozni. Az egyik összeesküvőt le is tartóztatták, aki a jobboldali radikális szervezet tagja volt. Az illetékes hatóságok figyelmét a készülő merényletterre ama levél hívta fel, amelyet egy Schulez nevű lipcei fiatalember írt az ismerőseihez. A fiatalember többek között azt írja, hogy Wirth kancellárt agyonlővi. A közlések természetesen nagy szenzációt keltettek. A gyűlés elfogadta a birodalmi elnök hivatali idejének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében Ebert 1925. év június 30-ig marad meg hivatalában.

— Magyarországon ismét drágul a posta. Budapest. November elsejétől a postai és telefonszabást ismét emelik. A telefonelőfizetők az eddigi évi 4800 korona helyett évi 24.000 koronát fognak fizetni. Egy ajánlott levél díja 70 korona lesz.

— Megverték a vörösöket. London. Tokión át jelentik, hogy a kelet-szibériai szovjet-haderők a japánokkal a tengermelléken vívott harcokban komoly vereséget szenvedtek és Nikolszket kiűrtették.

— A magyar jóvátétel. Budapest. A mai minisztertanácson referált Valkó Lajos kereskedelmi miniszter azokról a tárgyalásokról, amelyeket Párisban folytatott a magyar jóvátétel ügyében. Beszámolója abban csúszott ki, hogy a párisi tárgyalások még a legkedvezetesebb stádiumban vannak és döntés csak hónapok múlva várható. A minisztertanácson az a vélemény alakult ki, hogy magyar szempontból az csak kedvező lehet, ha a párisi bizottság minél később hozza meg döntését. Magyarországnak így több kilátása lesz arra, hogy helyzetét méltányosan itéli meg.

— Nansen Bulgáriában. Szófia. Nansen a mai napig a fővárosban tartózkodott és innen Athénbe utazott. Ittléte alatt kihallgatáson jelent meg Boris királynál és kijelentette, hogy a konstantinápolyi helyzet nem nyugtalanító. (Rador).

— Eljegyzés. Jellinek Annus — néhai dr. Jellinek Henrik aradi volt ügyvéd leánya — s Tauszk Jenő, a Lugosi Népbank ügyvezető igazgatója jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— Házasság. Mayerhoffer Ferenc banktisztviselő és Téger Irén tegnap tartották esküvőjüket a Minoriták templomában.

— Áttalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Amerika fenyegetőzik. Páris. Harding amerikai elnök nyílt levelet közöl, amelyben kijelenti, hogy hamis az a nézet, amely szerint az Egyesült Államok rezerváltan viselkednének a világeseményekkel szemben. Hangsúlyozza a nyílt levél, hogy ha a szövetségesek nem teljesítik az Amerikától kapott kölcsön fizetését a törvényes idő lejártával, ez megrendítené közöttük a kapcsolatot. Ezzel kapcsolatban Newyorkból érkezett jelentés szerint Anglia már ki is fizette háborús tartozásainak felét. (Rador).

— Halálozások. Constantinovics Alexandra földbirtokosnő életének 60-ik évében Magyar-Pécskán rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogultat az ó-pécskai görög keleti szerb temetőben levő családi sírkertben helyezik örök nyugalomra. — Reiter Miklós vendéglős 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése a Strada Nicu Filipescu (Flórián-utca) 6. számú házból lesz 23-án délután 4 órakor.

— Megdrágult az utlevél. Az aradi államrendőrség utlevélosztályához ma rendelet érkezett, amely szerint az utlevelek átvételekor a 25 leies okmánybélyegen kívül még 25 lei kiállítási költséget kell fizetni. Az utlevél osztályon a következő utlevelek készültek el: Gáspár Ida, Fekete Jakab, Herman Károly, Balla Irén, Zapletár Hugó, Czégka János, Szabó Kálmán, Veltmann Zsófia, Szabó Armin, Hubert József, Biró Béla, Jiszám János, Baranyi Viktor, Fejes János, Halász Ferenc, Molnár Béla, Nádor József, Földes Gyula, Zborovszki Pál és Anna.

— Nagyobb örömet nem szerezhet szülő gyermekének, mintha elviszi ma a Növédelmi Hivatal jótékony célú mesedélutánjára. Kezdet d. u. 5 órakor a Kulturpalotában. Jegyek ugyanott a pénztárnál 24, 20, 16, 10 és 6 lei árban.

— Szünetel a vizsgálat. Értesítjük a közönséget, hogy az alant felsorolt helyeken és időben a vizsgálat este 9-től reggel 5 óráig csömosás miatt szünetelni fog. F. hó 23-án: Str. Ciosca (Szent László), Str. George Popa (Ferdinand), Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér), Str. Cosbuc (Wesselényi), Str. Simion Balin (Dessewify), Kiss Ernő-u., Str. Dim. Greceanu (Perényi). F. hó 25-én: Városház-utca, Bul. Dragalina (Apponyi), Bul. Carol I. (Erzsébet-körút), Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy), Könyök-utca, Str. Moise Nicoara (Petőfi), Strada Bucur (Eötvös), Str. Gheorghe Lazar (Simonyi), Str. Soareului (Zoltán). F. hó 27-én: Str. Horia (Széchenyi), Sárosi-utca, Str. Consistoriului (Batthyányi), Str. Alexandri (Salacz), Str. Ilarie Chendi (Kölcsey), Str. Bratianu (Weitzer), Str. Vulcan (Kazinczy), Str. Unirei (Fábián), Str. Desseanu (Révay), Str. Eminescu (Deák Ferenc).

— ZWACK likőrkülönlegességek. — Unicum, Cacao Chouva, Cocktail, Yvette, Chypre, Gin, stb., stb. — városunkban ismét kaphatók, az eredeti békebeli s közismert minőségekben.

— Utleveleket 45 leiert 3 nap alatt visumozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet főtér és Weisz Dávid nagykereskedése Str. Marasesti (Kossuth-u.)

— Orvosi hírek. Dr. Krepil János fogorvos németországi tanulmányutjáról visszatért és rendeléseit Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 20. alatt ismét megkezdte. Dr. Brück Pál orr-, fül- és gégeorvos a wieni Hajek klinika v. műtőorvosa orvosi rendelőjét Temesvár, Szt. György-tér Bánáti ház III. em. (lift) helyezte át és rendel 9-10; 3-5-ig.

— A Szociális Misszió f. hó 23-án, délután 5 órakor tartja a városháza nagytermében októberi gyűlést. Előadó D'André Károly. A tagokat és érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

— Pardon, hogy pofonvágtam. A becsapott örmény tragédiája, Egy bálai tudósító esetei, Király Pista a zsidókhoz, Hogy fizetik az újságíró?, Szerelmi vallomás, Panaszos levél, Humoros történetek, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— AAC. téli torna. Az AAC. érsviti tagjait, hogy téli tornatanfolyamát hetenként hétfőn és csütörtökön délután 6-8-ig tartja az Apponyi-köruti volt polgári leányiskola torna termében. Hétfői órák: férfiak és nők részére. A csütörtöki órák kizárólag nők részére.

— Letartóztatták az Adria-részvények hamisítóját. Budapest. Krausz Jenő bankbizományost, az Adria-részvények hamisítóját ma letartóztatták. A bankbizományos több millió értékű hamis részvényt hozott forgalomba. Segítőtársa Gara Károly tőzsdebizományos agyonlőtte magát. Krausznak rengeteg adóssága van és ügyfelei pénzeivel nem tudott elszámolni.

— Százpercentes fizetésemelés című közleményünkre Nescutiu az aradi munkáspénztár helyettes igazgatója azt a felvilágosítást adta, hogy eddig még nem érkezett Aradra olyan miniszteri rendelet, amely a munkáspénztári tisztviselők százpercentes fizetésemelésére nézve tartalmazna rendelkezéseket.

— Felkérem Arad város róm. kath. közönségét, hogy a kivetett egyházközségi adót, mely kizárólag a róm. kath. gimnázium felépítésére és fentartására, valamint a tanárok fizetésének rendezésére fordítatik, befizetni sziveskedjék, nehogy a közönség közönye és áldozatkészségének hiánya miatt iskolai intézményünk helyrehozhatlan kárt szenvedjen. Schill József, az aradi róm. kath. egyházközség világi elnöke.

— Steinach-féle operáció a német császáron? Berlin. A *Matin* azt közölte, hogy Doorn kastélyából — ahol tudvalevőleg Vilmos német ex-császár a szerelmes, nem éppen ifjú vőlegény éli száműzetése napjait — kérdést intéztek Schmidt Péter hírneves egyetemi tanárhoz, hogy a Steinach-féle megfialító operáció tényleg eredménnyel járhat-e? Berlinben ezt a kúrt eleinte rosszindulatu csúfolódásnak minősítették, de mára egy nyilatkozat beigazolta a hír igaz voltát. Schmidt tanár aszisztense Grofen Péter kijelentette, hogy tényleg érkezett ilyen megkeresés a professzorhoz, aki a megkeresés következtében két nappal ezelőtt el is utazott Doornba.

— Jön a Gyilkos! Ismét megjelenik Aradon Erdély legelterjedtebb hetilapja, a bátor hangjáról és nagyszerű humoráról közismert satirikus riportlap. A csütörtökön megjelenő lap ezuttal hatalmas aradi anyaggal jön ki. Többek között az alábbi aradi cikkek lesznek benne: Letelt az aradi süve. A Neuman-palota pince-títkai. Az aradi közvéleménygyár rejtelmei. Egy szállító cég visszaélései stb. Egy szám ára 5 lei.

— Biztosító tisztviselő! Vasárnap délelőtt 10 órakor a Munkás-Ottobanban a kollektív szerződést tárgyaljuk. Mindenki ott legyen. Alkalmazottak csoportja

— „Spárta“ szövművészeti iskola megnyitott a Bohus-palotában. Folytatólagos beiratkozások.

— Maharadsa-tea illatos, zamatos, olcsó. Csomagonként már 2 leiert is mindenütt kapható.

— Halálraítelt hercegnő. Beigrád. A *Novoje Vremja* arról értesült, hogy Trubeckoj Anna hercegnőt, egy kevi egyetemi tanár leányát a moszkvai forradalmi törvényszék halálra ítélte, mert Vladivosztokban Japán javára kémskedett és annak katonai titkokat kiszolgáltattott.

— Márkus Emilia gyári mérlege. Budapest. P. Márkus Emilia, a Nemzeti Színház művésznője, vasárnap-hoz egy hétre, 29-én délelőtt tizenegy órakor új és érdekes szerepet játszik a Liget-Klub helyiségében. Mint gyártulajdonosnő lép ezuttal a nyílvanosság elé. A Lyon szappan- és vegyszeti gyár Rt. ugyanis, amely a művésznő alapítása, ekkor tartja rendszeres közgyűlését. Márkus Emilia gyárának mérlege bruttónyereségben 2,991.987 koronát, az 1921. évi tiszta nyereségként pedig 33.768 koronát mutat ki. A vállalat igazgatóságában a művésznőn kívül Párdány Öskár miniszteri tanácsos és dr. Márkus Jenő foglalnak helyet.

Uj háromemeletes bérház Aradon

Épül az Arad és Csanádi Egyesült Vasutak tisztviselő palotája

Az *Aradi Közlöny* hónapokkal ezelőtt hírt adott arról, hogy az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Aradon tisztviselői bérházat óhajtanak építeni. A megszivlelendő és követendő elhatározás azóta a leggyorsabb léptekkel halad a ki vitel felé. A vasut igazgatósága előbb a várostól kért felken, a CFR igazgatóságának épülete mellett téren akarta tervét megvalósítani. Ugyszólván az utolsó percben ejtették el ezt a gondolatot. Az elkészített és már árlejtésre előkészített terveket félretették s időt nem veszítve megvásárolták a csanádi palota melletti volt Purglyházat, melynek park felőli oldalán, az üresen álló telekrészen fogtak hozzá hetekkel ezelőtt a háromemeletes tisztviselői bérpalota építéséhez. Évek óta ily nagyszabásu építkezés nem volt Aradon. Az emberek a szokatlan látványoknak szinte csodájára járnak. Téglá és malterhordó lányok, asszonyok, bokréta építő szállíák, állványok jellegzetes képe régóta ismeretlen fogalomná vált Aradon. A lakáspörök oceanján elfeledték az aradiak azt, hogy valamikor úgy gondolkodtak magukról az előre látó emberek amint azt az idők parancsoló szava megértve a csanádi vasut teszi.

A bérházban az utca felé nyolc négy szobás lakás és az udvarban négy három szobás lakás, továbbá három egy szobás alagsori lakás épül az Acsev alkalmazottai részére. Az épület dacára annak, hogy három emeletes lesz, magaságában nem éri el a szomszédos kétemeletes Acsev. palota magasságát, mert a szobák magasságánál a német rendszer követése érvényesül.

A ház nem luxus-berendezéssel, hanem a szükséges takarékoság szem előtt tartásával épül s minden kényelmet és célszerűséget igyekszik lakóinak biztosítani. Az utcai rész lépcsőházából szerencsés megoldással a konyha és melékhelyiségek elé vezető oldallépcsők elterelik a fülkés részeket át való közlekedést. Az udvari épület szárnyának külön lépcsőháza van. Minden lakáshoz előszoba, fürdőszoba, cselédszoba, két melékhelyiség szolgál, melyeket előnyösen egészítenek ki az egyes épületrészeknek külön-külön fentartott mosó konyhák, pince és padlás helyiségek. Az egyes épület szárnyak azon részén, ahol a konyhák egymáshoz érnek, teherfelvonók állanak a lakók rendelkezésére. Az épület előre láthatólag öt millió leibe kerül és jövő év nyár derekára lenne készen. A homlokzat egyszerű, de kellő csinnal fogja dicsérni tervezőjének szakértelmét. Kiugró zárt és nyitott balkonjaival nagyban fogja emelni a körut képét. A terveket Schor Lajos

Acsev. igazgató készítette. A kivitelben gondos segítő társa Bogsán Károly Acsev. felügyelő. A kőműves- és ács munkákat Szántay Lajos, az asztalos munkákat Czeiler István, a lakatos munkákat Stoll Károly és a vízvezetési munkákat Schäffer Richard elismert aradi cégek végezik. Az aradi lakásiness enyhítésére irányuló sok anketezést minden bizonnyal fölslegesé tenné az, ha minden nagy vállalat az Acsev-hez hasonlóan gondolkodnék embereiről.

Irodalom, művészet

A Mámor.

(Strinberg-bemutató az aradi színházban.)

Komoly irodalmi törekvések útjára lépett az aradi városi színház: Strinberg legszebb lelki problémákkal foglalkozó darabját, a Mámort mutatja be hétfő este. A darab meséje, megkapó tárgya az életből van merítve: Maurice szomorú sorsban tengődő nagytehetségű drámaíró premierjére készül. Az írónak ez a premier jelenti mindenét. Elhagyja a régi barátját, aki a keserves időkben forró szeretettel tartott ki mellette s barátjának kedvesében, Henriettben véli feltalálni azokat a lelki megérzéseket, melyeknek költői lelke prezonál. Henriette fantáziájában nagy gondolat születik meg: az emberi gondolatok és érzések elméletben minden jót és bűnösét elkövetnek, a gondolatok és érzések szabad korlátolt birodalmában nem létezik bűn és bűnhődés. A nagyszerű gondolat Mauriceben is életre támad s ez a gondolatmenet vezet végig a darabot s fejezi be strinbergi nagyszerűséggel. A darab a maga súlyos problémáival Aradon szenzációként fog hatni. Jelentős irodalmi eseményt jelent a darab színrehozatala, melynek rendezését Szántó Jenő vállalta. A darab hatását nagyban emelni fogja az értékes kísérő zene, melyet Csányi Mátyás karnagy állított össze Grieg, Beethoven, Rubinstein és saját szerzeményeiből.

• **Heti műsor.** Vasárnap délután Luxemburg grófia; este: Falurossza C. bérlet, Barics Gyula vendégfellépésével. Hétfő: Mámor, A. bérlet, bemutató előadás. Kedd: Mámor, B. bérlet. Szerda: Pacsirta, C. bérlet. Csütörtök: Államtitkár ur. A. bérlet, jubilaris előadás. Péntek: Orfeusz a pokolban, B. bérlet. Szombat: Hét órai kezdéssel Böregér, C. bérlet. Tíz órai kezdéssel: Fifi, bérletszűnet. Vasárnap délután: Utahi lány; este: Böregér, A. bérlet.

• **Galetta, Horváth Mici és Balogh Böske** lépnek fel vasárnap délután a Luxemburg grófiájában. Vasárnap este a Falurossza Gándor Sándorban lép hosszú idő után az aradi közönség elé Barics Gyula, Z. Várady Margit, a nagynevű énekesnő is fellép a Falurosszában, melynek fő női szerepe egyik legkiválóbb alakítása a művésznőnek.

• **Popa Grama** fiatal hegedűművész már tíz éves korában elragadtatta egész Bécs zeneértő közönségét csodálatos játékképességeivel. — Azóta sokat fejlődött úgy technikában, mint az átérés érettségében és az aradi publikum most egy este át

október 29-én a Kulturpalotában gyönyörködhetik a művész pompás játékában. Jegyeket a Diecezana és a Bloch-féle papirkereskedés árusítja.

• **Toader Julián** képképzőművész. A Kulturpalota kis termében holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor ünneplés formák között nyílik meg Toader Julián aradi tanár és festőművész kollektív kiállítása. A tárlatot dr. Nici Lázár kulturpalotai igazgató nyitja meg. Toader 230 festményét, tíz évi működésének színe-ját mutatja be ezuttal először Arad műértő közönségének. Nagyobb koncepciójú művek (a román impérium átvétele a megyeházán, lovaspatruil, csatákép), tájképek, akvarellék, pasztellek, virág-, edény-, gyümölcs- és állatcsendéletek, zsánerképek, portrék, grafikus munkák fedik be a terem falait. Legjobb munkái az aktok, amelyekben forma- és színérzék teljesen kifejezésre jut, továbbá a minorita-templomot ábrázoló hangulatos, napsütéses akvarell, néhány velencei tájat mutató vízfestés és a „Rabszolgavásár” című nagyobb vászna. Toader poetikus lelkű művész, aki nem csap az ultramodernségbe, képei jól megittott és megiesített alkotások, amelyeken meglátatik a tehetség. Akik szeretik a kipróbált csapásokon haladó művészetet, azok szivesen fogják szemlélni az aradi művész kiállítását, amely három hétig lesz nyitva.

Hélt a törvényszék a Grallert-féle betörés ügyében.

A Grallert-féle ékszerüzlet betörőinek és azok orgazdáinak bűnügyét ma tárgyalta az aradi törvényszéken Kovács József táblabíró bűntöltanácsa. Lázár János, a büntett tulajdonképpen elkövetője felett már nem mondhatott ítéletet a bíróság, mert időközben meghalt. Vizsgálati fogsága alatt megbetegedett, az ügyesség fogházából a kórházba szállították, ahol néhány hónappal ezelőtt meghalt a miliós ékszerablás tettese. A mai főtárgyalás elsőrendű vádlottja Radulavec Mladin volt, aki ellen az volt a vád, hogy Lázárnak segédkezett a betörés végrehajtásában. Lázár Antalné, az elhunyt fővádlott anyját, továbbá a feleségét azzal vádolta az ügyesség, hogy tudtak Lázár János bűncselekményeiről. Darvas Sándort, Kovács Gyulát és Hochmann Szidóniát pedig orgazdasággal vádolták. Az 1921. májusában történt betörés fenti vádlottjait, a károsultakat és az özszes tanukat ma újra kihallgatta a bíróság. A kihallgatások befejezése után Meculescu Sándor főügyész mondotta el vádbeszédét, majd a védők: dr. Miron Jusztin, dr. Sugar Jenő, dr. Lichtiuss István és dr. Friedmann Ignác mondották el vádbeszédeiket és részben felmentést, részben enyhe büntetés kiszabását kérték. Délután 1 órakor hirdette ki Kovács táblabíró az ítéletet, amely szerint Radulavec Mladint és Lázár Antalné 2-2 évi, Lázár Jánosét pedig 1 évi börtönbüntetésre ítélte. Büntetésükbe beszámították a vizsgálati fogsággal eltöltött időt. Darvas Sándort, Kovács Gyulát és Hochmann Sándort, miután az orgazdaság vádját velük szemben nem látta beigazoltnak, felmentette a bíróság. Az elítéltek és védők enyhítésért fellebbeztek, a főügyész megvugodott az ítéletben.

Közgazdaság.

A márka csődje.

A német márka ma Zürichben 0.1250-es áron zárult. A legutóbbi sorozatos, nagy áresései után is rendkívül meglepő ez a katasztrófális markazuhanás. A nyár folyamán augusztus 25-én súlyed le először nagyon mély árfolyamra a márka, 0.25 volt akkor, de már a következő napon nagy lendülettel javult. Ma a nyári mélypontjafiak felére zuhant le a márka és ez év július elsejei értékének még csak nem is a tizedrésze. Tehát alig négy hónap alatt oly hirtelen és nagy mértékben esett a márka ára, amilyenne példát eddig még egyetlen valuta sem mutatott. A márka ma egyenlő két lengyel márka árával és a zürichi paritás alapján több mint 27 márka felel meg egy lei értéknek. A márka utja kiszámíthatatlan, nincs semmi támpont, amely irányításában megállítaná és Németország pénze, amelynek felépüléseben nemrégén még mindannyian biztunk, most már a feltartóztatás reménye nélkül zuhan.

Bécsi hivatalos zárlat (október 21): Prága 2726, Zágráb 330, Budapest 29.60, Varsó 6.80, Milano 3100, London 330 ezer, Bucuresti 465, Newyork 73725, Páris 5490, Zürich 13450, Amsterdam 2885.

Eladott aradi ingatlanok. Tóth György eladta a Strada Capitan Ignát 19 számú házat 23 ezer leiert Zivojnov Vaszilia és nejenek. — Ozv. Bene Gyuláné eladta a Strada Episcopul Radu 21. számú házat 160 ezer leiert Rügner Rozáliának. — Baba Izidor és neje eladták a Strada Rahovei 75. számú házat 14 ezer leiert Kurticsán Pál és Kurticsán Jánosnak. — Kodinszky Aranka és özv. Kodinszky Jánosné eladták a Strada Borona 1. számú házat 70 ezer leiert Szathmáry Lajosnének. — Stoic Lyu bomir eladta a Strada Margaretei-ül ingatlanát 25 ezer leiert Angel Miklós és nejenek. — Farkas József és neje eladták a Strada Czuczor 6. számú házat 27 ezer leiert Sándor András és nejenek. — Kóvári Ferenc eladta a Strada Kneziqh Károly-i ingatlanát 150 ezer leiert Varga Nagy Andrásnének. — Eber Katica eladta a Strada Trompetei 18. számú házat 40 ezer leiert Csatlós Juliannának. — Gálly Gábor eladta a Calea Radzei 38-40. számú ingatlanát 150 ezer leiert Nini Pera és nejenek. — Griffel Lajos és Fellner Ilonka eladták a Str. Minervei 17. számú házat 69 ezer leiert Gyenge Ferencnének.

Egy aradi bank tökémeleése. Az aradi ingatlanforgalmi bank részvénytársaság évi közgyűlését a jövő hó elején tartja meg. A közgyűlésen igen érdekes ügyek nyerne elutézést. A Löbl Gyula halála folytán megüresedett igazgatói állást betöltik. Minden valószínűség szerint az elhunyt fiát, Löbl Jenőt fogják megválasztani. A tárgysorozat egyik legfontosabb pontja az, hogy az igazgatóság előterjesztést tesz az eddigi kétszáz ezer lei alaptökének ötmillió leire való felegetésére. A közgyűlésen ezenkívül az új tisztikart is megválasztják.

TÓZSDETA VIRATOK.

Zürichi devizajelentések:				Aradi kurzusok:		
Oktober 21.	Nvtás	Zárlat	Tegnap	Oktober 21.	Mai	Tegnap
Bucuresti	8.40	8.40	8.37	Valuták:		
Berlin	0.14.75	0.12.50	0.12.75	Dollár	164.—	164.—
Newyork	547.—	547.—	547.75	Márka	0.0512	0.0614
London	2444.—	2446.—	2452.—	Szokol	5.45	5.40
Páris	40.40	40.50	41.—	Dinár	2.40	2.30
Milano	23.95	23.95	23.19	Fr. fran	12.30	12.35
Prága	18.—	18.—	18.05	M. korona	0.07	0.07
Budapest	0.21.50	0.21.50	0.22 1/2	Kifzetések:		
Zágráb	2.50	2.50	2.475	Budapest	15.—	15.30
Varsó	0.05	0.055	0.055	Bécs	475.—	470.—
Bécs	0.0072	0.0072	0.0078	Berlin	0.0412	0.05
Bélyegz.	0.0078	0.0078	0.0078	Prága	5.40	5.40

A budapesti devizaközpont árfolyamai:			Bucuresti kurzusok:		
Oktober 21.	Mai	Tegnap	Oktober 21.	Mai	Tegnap
Napoleon	9300	9300	Márka	0.0545-5.50	0.06
Dinár	40-41.60	40-41.60	Fr. frank	12.25-12.80	12.35
Amsterdam	972-997	972-997	Sv. frank	29.50-30	29.50
Bukarest	14.50-15.50	14.50-15.50	Szokol	5.40-5.45	5.31
Kopenhága	—	—	Dinár	2.30-2.40	2.30
Krisztiania	—	—	Dollár	163-164	163
London	11200-11500	11200-11500	Oséti kor.	0.0026-27	0.0025
Berlin	0.65-0.75	0.80-0.85	M. korona	0.0634-7	0.07
Milano	105-110	105-110	Kifzetések:		
Páris	190-195	190-195	Páris	11.75	12.14
Prága	80-84	80-84	London	720.—	730.—
Stockholm	683-678	663-678	Newyork	164.—	164.—
Zürich	465-480	465-480	Milano	6.78	6.90
Bécs	0.034-0.035	0.034-0.035	Zürich	29.—	30.—
Szofia	14.75-15.75	14.75-15.75	Prága	6.35	5.57
Zágráb	10-10.40	10-10.40	Bécs	0.0022	0.0022
Newyork	2500-2575	2500-2575	Berlin	0.04	0.05
Varsó	0.25-0.27	0.25-0.27	Budapest	0.0614	0.065

Ingatlan-hossz Bécsben. Bécsből jelentik: Annak a nagy kiárusításnak jellemzésére, mely a legutóbbi esztendőben Bécs városában szakadatlanul folyt, ma egyik lapban érdekes adatot tesznek közzé. Kiderült, hogy más fél évvel ezelőtt, amikor az osztrák fővárosban még aránylag olcsón lehetett ingatlanhoz jutni, valamely gazdag indus ember vásárolta meg a XX. kerületbeli Streffleur-utca egyik bérházát. Az indusnak akkortájt meg sem kellett magát erőltetnie, mert jó néhány indiai rupiáért könnyűszerrel hozzájuthatott a bécsi házhoz. Azóta meglehetősen megváltozott a helyzet, mert éppen az ingatlanok ára emelkedett szinte a legnagyobb mértékben. 900-1000 millió osztrák koronán alul házat ma nem lehet kapni és a vevőnek cseli koronában vagy svájci frankban kell a vételárát lerónia.

Véget ért a szüret. (Nincs vevő a Hegyalján.) Az Aradhegyalján ma mindenütt befejezték a szüretet. A termés, mint azt az Arad Közlöny már megírta, úgy mennyiségileg, mint minőségileg silány és jóval alatta áll a közepesnek. Különösen Györök vidékén gyenge a termés. Itt a köves talaju szőlőkben az esőhiány idején már száradni kezdett a szőlő, ami megmaradt, azt a tartós esőzés megdizzasztotta és a rothadásnak induló felpattant szemek miatt egész fürtök megromlottak. Pankota, Világos és Borosjenő vidékén már valamivel jobb a termés, azonban itt is nagyon gyenge. Györök környékén a magasabb helyeken alig 8-10 hektoliter a termés, egy holdan, az alacsonyabbban fekvő szőlőkben

15 hektoliter, de Pankota és Világos környékén vannak szőlők, ahol a 20 hektolitert is elérte. A szőlő cukortartalma mindenütt 20 fokon alul maradt és a túlnyomó része csak 14-15 fokos. A bor minősége is mindenütt alul áll. 10 maligand fokon, még a legjobb termő szőlők sem értek el nagyobb eredményt. A termés átlagos szesz tartalma 8-9 Maligand fok. Az újbor iránt egyáltalában nem mutatkozik kereslet. Helyi vételeknél 3 leit ért el a must ára, literenként, adóval együtt. Csemege szőlő alig van, mert ritka az a fürt, amelyen még nem indultak romlásnak a szemek. Egy kiló szőlő ára Világoson 1 lei 50 bani és körülbelül ez az ár az egész Hegyalján.

LEGUJABB.

Az új angol kormány. LONDON: Angol diplomáciai körökben úgy hírlik, hogy Lloyd Doppel visszalép, aminek jelentősebb következménye az lesz, hogy az új kormány megváltoztatja elődjének politikáját. E tekintetben nem okozva nehézséget ha Curzon lord megmaradna külügyi miniszternek, mert sohasem helyeselte Lloyd George keleti politikáját. Remélik, hogy az új kormány bensőbbé teszi a viszonyt Franciaországgal szemben. A Daily Mail szerint a Bonar Law Kormányt a következőképpen állítják össze: Miniszterelnök: Bonar Law pénzügyminiszter: Baidwin, lord; kancellár: Calis Curý lord; belügyminiszter: Sir John Caglor, külügyminiszter: Curzon lord; gyarmatügyi miniszter: Winter-ton lord; indiai államtitkár: Peal lord; hadügyminiszter Derby lord; admirális: Eiscac lordja, Hammeri ezredes.

Leleplezett sorozatos merényletterv német államférfiak ellen. BERLIN: Wirth kancellár az utóbbi időben rengeteg fenyegető levelet kapott, amelyekben azzal fenyegetik, hogy Rathenauhoz hasonló sorsra jut. A rendőrség a nyomozás során szenzációs eredményre jutott. Kiderült, hogy nemcsak egy merénylőtről van szó, hanem sorozatosan végrehajtandó merénylettervet dolgoztak ki a fenyegetők. Egy előkeiő származású fiatalember — akinek a nevét még nem közölték — megbizást kapott, hogy a kancellárt nagyösszegű vérdíjért megölje. A fiatal ember eleinte vállalta a megbízást, később lelkiismeretfurdalásai arra kényszerítették, hogy jelentést tegyen a rendőröknek a jobboldali körökben készülő sorozatos merénylettervről. A rendőrség számos letartóztatást eszközölt.

Olcsó cukor a jövő héten. (Különként 2-3 leittel alacsonyabb árk.)

Megírta az Arad Közlöny, hogy ebben az évben később kerül ki a gyárakból az új cukor, mert az esőzések miatt a répa kiszédesése csak később kerülhetett sor. Így október eleje helyett csak e hó végén jön forgalomba az új cukor. A romániai cukorgyárak, Botfalva, Marosvásárhely, Roman, Clujita látják el most a piacot cukorral, mert behozatára a cseli korona és a dollár magas ára miatt lehetetlen ma importra gondolni. A romániai cukorgyárak azonban alig néhány hónapra tudják csak ellátni az ország cukor-szükségletét és bár az új árk a világparitáson alul lesznek, nem maradnak tartósak. Valószínű azonban, hogy a lei emelkedése lehetővé teszi a most kialakuló cukorárak állandósulását, mert ha magas külföldi árak mellett behozatára szorúlnak, akkor mintegy három hónap múlva emelkedések lesznek a cukorpiacon. A jövő héten kerül ki az új cukor, és most kocka és süveg-cukor lesz előbb forgalomban, a kristály-cukor csak november elején jön. Ennek az az oka, hogy a marosvásárhelyi cukorgyár, amely a kristály-cukor legnagyobb termelője, csak később készülhet el. A nagykereskedőt forgalomban az új cukor különkénti ára a következő lesz: kristály-cukor 23, süveg-cukor 24, kockacukor 25 lei. A kiskereskedők a fogyasztók részére ennél az árnál különként egy leittel magasabb árakat szabnak meg.

A szerkesztésért: KAROLY JÓZSEF felel. Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

Nagy őszi és téli elárusítás „RENAISSANCE” DIVATÁRUHÁZBAN Str. Bratlanu 2. Minorita-palota Weitzer-utca 2. Mintás bársony-fanelek Lei 31.—, 150 cm. széles férfi gyapjúszövet Lei 175.—, virágos kabátbélések Lei 58.— Angol női kabát. Velourok, férfi double szövetek, futószőnyegek, harisnyák, vásznak feltűnő olcsó árban.

Női és leányka től felöltő ujdonságok legjutányosabban beszerezhetőek: IULIU PLESZ GYULA Kézponti ruházati üzletében ARAD, Strada Col. Piriol 3. (Vörösmarty-u.) A színház épület hátsó bejáratával szemben. Allandó nagy választék Caracoli Pflüsch kabátokban. 959

Schicht

Okos háziasszony

szokás tisztítóképeségére, kiadós voltára és tökéletes tisztaságára felülmúlhatatlan

SCHICHT-féle SZARVASSZAPPANT

használat, mert újként megóvja vele hosszú éveken át drága fehérneműjét, pézst, fáradságot takarít meg, puha, fehér kezét is megtartja amellyel és mindig újonnan érvényesíthet, ha ragyogóan tiszta fehér ruhája illatát érzi. 5074

Csak a védjegyre ügyeljünk!

Ügynök Aradon: **BARTHMES VIKTOR**, Str. Alexandri 3.

Schicht

"Banatar Herald" hirdetés, Arad

Apró történetek.

Ingyenes munkaerő. A budapesti fuvarosok és rakodómunkások sztrájkjával kapcsolatban beszéltek ezt a kis történetet:

A gabonakereskedők között nagy volt a riadalom, mert a szállítandó gabonamennyiség összetörődött és nem volt, aki lapátolja. Ez pedig igen veszélyes dolog, mert a gabona gyorsan megdohosodik.

Szomorúan és tanácstalanul ültek a gabonások a kávéházban, amikor egyszer csak belépett az egyik gabonás. Fején félre volt vágva a gácsértollas kalap és vidáman füttyűrészt.

— Még füttyülni is van kedved? — kérdezte valaki a szomorú emberek közül.

— Miér ne lenne? Az én gabonámat már lapátolják!

— Hogy-hogy?

— Névtelen levélben feljelentetem önmagamot, hogy valutát rejtgetek a gabonában. Azóta tizennégy finác úgy lapátolja a buzámot, hogy csakugy csorog rólu az iz-zadság...

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

Értesítés.

Tisztelettel értesítem fizetfelelőmet, hogy az eddig fennállott Schmotzer és Szegfű irógépvállalati cégtől különváltam és műszerész műhelyemet

Bodnár József

irógépvállalati céghez Arad, Str. Bratianu No. 11. alá helyeztem át, hol nevezett cég műhelyének vezetését átvettem. Amidőn ezen körülményről az összes irógép, számológép, sokszorosítógép és Cassa Register tulajdonos urakat értesítem, kérem, hogy nagybecsű megbízásaikkal **Bodnár József** irógépvállalatot felkeresni szíveskedjenek. 5098

Arad, 1922. október 21.

Tisztelettel

Schmotzer Béla
műszerész.

Felhívás!

Minthogy Pafka Antal ineni (borosjenői) vegyeskereskedési üzletét átvettem, felhívom nevezettnek összes hitelezőit, hogy követeléseiket dr. Fekete Rudolf ineni ügyvédemnél jelen felhívás közzétételétől számított 8 nap alatt jelentsék be, mert az eddig be nem jelentett követeléseket nem fogom kifizetni. 5018

IUSCA IOAN.

Értesítés!

Valódi Alaska és kolónféle róka boa a legjutányosabban kapható. 5060

Átalakitást, javítást

legjutányosabban vállalkozok

Z. Joanovits Teréz
szűs

Str. Nicolai (Orozy-utca) 6. sz.

"Joan Limbeck si Flui" Arad, Fabrica de costituguri de metal si intreprindere de inmortantari. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Üzv. Reiter Miklósné szül. Mecher Erzsébet a saját, ugyazintén az alulirottak nevében is fájdalomtól mélyen megtörve, de a Mindenható szentséges akaratában való keresztényi megnyugvással szomorodott szívvél tudatja, hogy a legjobb férj, a szerető nevelő apa, sógor, nagybácsi és rokon

Reiter Miklós

vendéglős,

folyó évi október hó 21-én, délelőtt 8 órakor, munkás életének 64-ik, zavartalan boldog házassága 40-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után viszszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Felajthetetlen drága halottunk földi maradványait folyó évi október hó 23-án, délután 4 órakor fogjuk a Str. Nicu Filipescu (Flórián-utca) 6. számú gyászszobából, előzőleg a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint történt bejelentés után, a helybeli alsó-temetőben levő családi sírhelyünkben örökös nyugovó helyére elhelyezni.

Az engesztelő szent mise áldozat a boldogult lelki üdvéért folyó évi október hó 27-én, reggeli 9 órakor fog a helybeli főtisztelelendő Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

P.hosszas csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1922. október hó 21.

Freund Anna, nevelt leánya. Reiter Katalin és gyermekei. Menráth József és neje szül. Freund Erzsébet, Freund Mariaka, unokahugai és unokaöccse. Mecher Péter, neje és családja, sógor és sógorinó. Üzv. Mecher Imróné szül. Rel Terézia, anyósa. Ugyazintén a többi rokonság, kártársak, jóismerősök és jóbarátok nevében is. 11936

PARISI

legújabb modellek
TOILETTEK

PALETOK
SZORMEKABÁTOK

HOLZER

DIVATRUHAZABAN

Budapest-IV. Kosuth La. os-a. 9. 11938

Használt ólom
megvételre kerestek.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy e hó 24-én

a „Vadászkürt” éttermet

ujjonnan átalakítva megnyitom.

Tisztán kezelt hegyaljai fajborok, frissen csapolt temesvári Casino-sör. 11770

Allandóan hideg és meleg ételek, figyelmes és pontos kiszolgálás.

Elsőrendű cigányzene!

Ünnepélyes megnyitás f. hó 28-án, szombaton lesz.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Kiváló tisztelettel:

a Tulajdonos.

"Joan Limbeck si Flui" Arad, Fabrica de costituguri de metal si intreprindere de inmortantari. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Grecoak Lázárné szül. Constantinovics Lina, ugy a saját, mint alulirott rokonság nevében mélyen megszorodott szívvél tudatja, hogy a legjobb rokon

Constantinovics Alexandra

földbirtokosnő,

f. hó 20-án, életének 80-ik évében rövid szenvedés után oszentesen elhunyt. A megboldogult földi maradványai október hó 22-én délután 3 órakor fognak Pecica-Maghiar (Magyar-pécsán) a gyászszobában a gör. kezszeb vallás szertartásai szerint be-szenteltetni és az ó-pecicai gör. kezszeb temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Pecica-Maghiar, 1922. október 20. Béke hamvalra!

Lallosevics Jánosné és családja, Stefanovics-család. Üzv. Popovics Pálné, Veszelinovics-család. 11956

Pályázat kántor-tanítói állásra

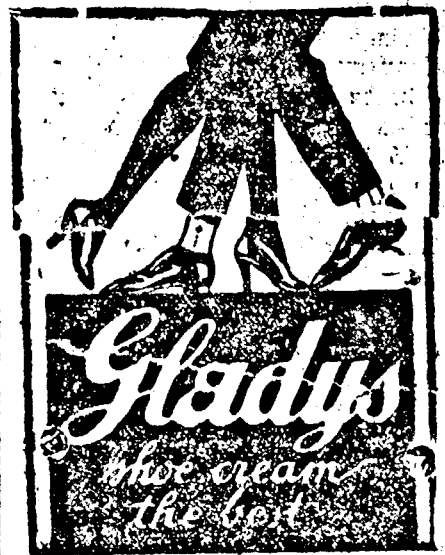
Páncotan, a magyar tannyelvű rom. kath. iskolánál üresedésben álló kántor-tanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék.

Javadalmazás: 1. tanítói fizetés 6000 lei készpénz, 32 köbméter tűzifa, melyből a tanterem is fűtendő; 2. kántori fizetés 950 lei készpénz, 12 kis hold szántóföld, 48 köbméter tűzifa beszállítva, természetben i lakás, stóladijak.

Kivántatik: magyar és német nyelvű oktatásra jogosító kántortanítói oklevél, a magyar és német nyelv-tökéletes ismerete, hogy a tanító szükség esetén mindkét nyelven is tanítani képes legyen; iskolai énektanítás és a kath. dalárda vezetése.

Pályázati kérvények október 31-ig a páncotai plebániánál beadandók. A választást nyilvános énekpróba előzi meg s akik arra meghívást kapnak, azoknak utiköltségét megtéríti. Páncota, 1922. október 21. 12567

AZ ISKOLASZÉK.

Az előkelő világ cipőkrémje

BUDAPEST
GRAND HOTEL CONTINENTAL
VII, Dohány-u. 42. Távirati cím: Continentalhotel.
Mindem komforttal berendezett
27 további szobája
a t. közönség rendelkezésére áll.
Szalon és gőzfürdő a házban.

TUNGSRAM
A LEGTARTÓSABB ÉS TÖKÉLETES VILÁGÍTÁSI
LEGGAZDASÁGOSABB ÉS

Fettik József

kárpitos és diszítő
Bulv. Maria Reg. 20.
Fischer Eliz palota.

Vállalja új munkák elkészítését, régiek feldolgozását, javításokat.

Szolid jó munkája ismert. 4926

Lakás diszítés. Függenyök készítése elsőrendű ízléssel.

Convocare.

Banca pentru Vânzarea și Parcelarea Imobilelor Societate Anonimă din Arad la ziua de 4. Noembrie a. c. orele 5 p. m. în localul ei situat în casa de pe strada Moise Nicoară No. 1. ține

adunare generala extraordinara la care onorați acționari se invită de

Diracțiune.

Ordinul de zi adunării generale extraordinare:

1. Ocuparea și alegere a unui loc de membru în consiliul de administrație, de vacant prin defunct.

2. Propunerea consiliului de administrație în chestiunea ridicării capitalului social dela 500.000 — Lei la 2.000.000 — Lei.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la adunarea generală, în sensul paragrafului 18. al statutelor sunt obligați a depune acțiunile lor ca 8 zile înainte de termenul adunării generale la casa institutului, sau la casa institutului Casa de Păstrare a Județului Arad. 6046

MECHIVÖ.

Az Ingatlanforgalmi és Parcelázóbank R.-T. Arad, folyó évi november hó 4-én déltán 5 órakor Strada Moise Nicoara 1. sz. házban levő helyiségében

RENDKIVOLI KÖZGYŰLEST tart, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

A rendkívüli közgyűlés napirendje:

1. Elhalálozás folytán megüresedett egy igazgatósági tagsági helynek választás utján való betöltése.

2. Az igazgatóság előterjesztése a részvénytőkének 500.000 leiről, két millió leire való felemelése tárgyában.

Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, az alapszabályok 13. §-a értelmében kötelesek részvényeiket 3 nappal a közgyűlési határnap előtt az intézet pénztáránál, vagy az Aradmegyei takarékpénztár pénztáránál letenni.

UNDERWOOD

Írógépek megerősítők. Használt írógépek és legfinomabb szemkellékek nagy raktára. 4146

Szakszertű javító műhely. Irás munkák, fordítások, sokszorosítás.

Bodnár József

Írógépváltásnál, a főpóstával szemben

Nagygyógyó fehérek lesznek a fogal, ha földes-föld

MARGIT FOGPASZTÁT használ. Egy tubus ára 8 Lei. Kapható: Dr. FÖLDES gyógyszerárban.

Deposit de Palarii a „Központi Szállóval” szemben lévő sátorban.

Kalapok festését és tisztítását ismét jutányosan vállalom. Férfi és gyermek kalapok nagy választékban, szolid árak mellett. 5020

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a HAJÓS-féle DORÉ-CRÉME

Hajfestő „Melogen”
államert legjobb gyártmányú fekete és barna színekben. Ár 35 K. Fenti szerek kaphatók HAJÓS gyógytárban Aradon, Bulv. Regina Maria 22.

Aranyat, legmagasabb áron
Ezüstöt, vásárol a Juvélia;
Briliánst, ókszergyár részére
WALDMANN I.

Ókszerész, ARAD, 4744
Piata Avram Iancu (Szabadság-ter) 14.

Magánház

négyszobás elfoglalható lakással, kertje 130.000 lei, gyönyörű bérház 2 szobás lakás elfoglalható 130.000 lei, kisebb ház 3 szobás 55.000 lei, kis kert, szentesöl, magánház 3 szobás 80.000 lei, emeletes ház piacon 4 szobás modern lakással és több bér- és magánház eladó. — Több kisebb-nagyobb, létesítménytel méltósággal stb. SZIRMAI adásvételi Irodája, Strada Tribunal Axente (Dampjanich-utca) 14. Díjtalan felvilágosítás és előjegyzés. 11815

Épületi! Tűzifa!

Detail eladás: Calea Radnei Radnei-ut No. 4.
Engross: Strada Alexandri (Salaos-utca) No. 5a.
Földes Testvéreknél
Telefon 878. sz. 12586

FELTER TERÉZ

Kozmetikai intézete ARAD, 12971
Strada Metianu (Ferry-ú.) 4.
Hajszálak végleges eltávolítása, arcápolás.
Hajgyógyászat, hajfestés, manikér.

Hentesek

kereskedők figyelmébe

Fekete bors, Szegfű bors, Sajlétrom és Koriander kapható a legolcsóbbi napi árban 5017

Jakubovits fűszerezésében, Motor állomással szemben.

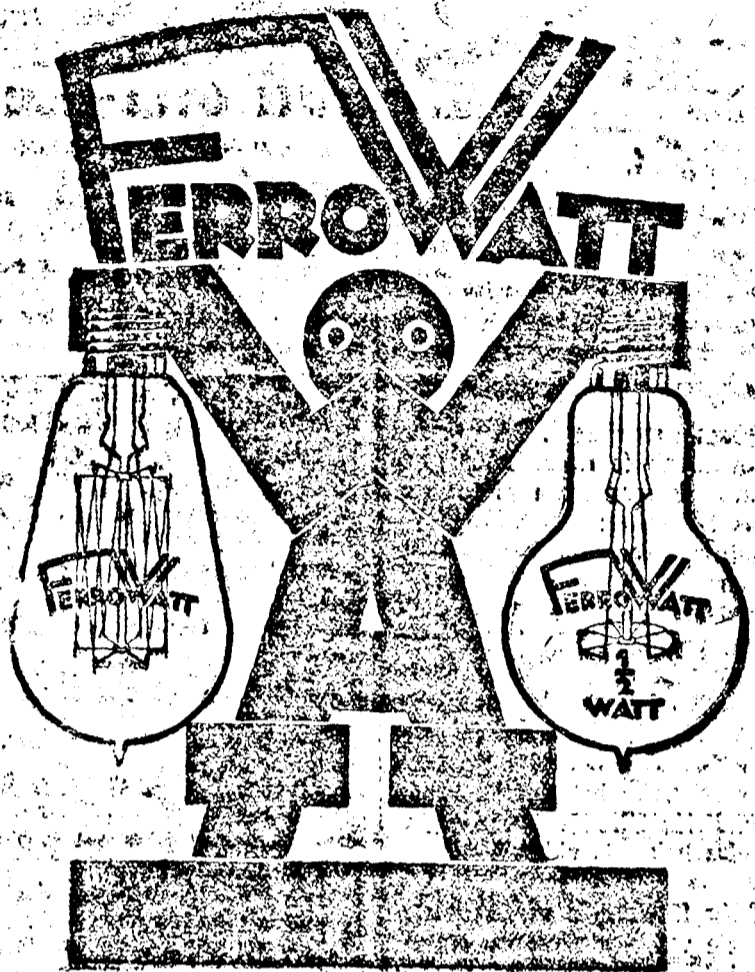
Édes nemes paprika!

Vizahőlyag orosz belga, Mustár mag, Kristály salétrom, Koriander, Kénlap, Kénkö rud, Enyv, Ólom cukor, Börderítő gelatin, Seitz asbest vatta, Szin-faggyu, Belga Stearin, Ceresin.

Legolcsóbban kapható:
Erdős Pál
ARAD,
P. Avram Iancu Szabadság-t. 3

SZOLLO-OLTVANYOKA

Amerikai alanyvesszőket elsőrendű minőségben, a faj azonos és tisztaságáért jótállva, ajánl
GASPARI Fr., Medgyes.
Arjogyzék kívánatra. 4640

a kvalitás-lámpa.
Aki takarékoskodni akar, az csak az ilyen félwattos lámpát használja.

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUKA TELEP.

Iskolaruhák, fű télikabátok, férfi-öltönyök, raglánok, télikabátok, szőrme- és bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2445
Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.
SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piata Avram Iancu (Szabadság-ter, Színház-épület.

GAZDASÁGI GÉPEK

szőlészeti és ipari gépek, szűrők, szivattyúk, káncsukésővek és anyagok állandó raktára. Komplettné pinceberendezések. 4998

DUMITRIU N. ANASTASIU
Arad, Bulvardul Regele Ferdinand 1a.

DENTAL DEPOT

Josef Roth
Braşov, Str. Neagră 38. sz.
Schwarz és Weiss bécsi cég nagyromániai vezérképviselete és lerakata. Allandó raktár mindennemű fogászati berendezési tárgyak, műszerek és anyagokban. 4988
Fiókraktár Cluj: Josef Roth, Strada Regina Maria 27. szám.
Fiókraktár Sibiu: Gustav Paulini, Honterus-utca 2a. szám.

Hagyma haza szállítva kapható Str. Consistoriului (Batthyány u.) 24.

Értesítem az igen tisztelt szücs, szabó, paplany-áru és női confectionis cégeket, hogy üzletemben vatta- és mindennemű lipcei szőrme-áruk érkeztek s a legolcsóbb árban árusítatnak ki.

Beregszászy Lajos

törv. bej. szücs cég, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 32. szám.

Eredeti bécsi modellek nagy választékban kaphatók a **Kalapgyári Raktárban**

Str. Motescu (Ferry-u.) gr. Hunyadi-palota. Ugyanott alakítások modellek után gyorsan, jutányosan készűnek.

Esküvői, névnap alkalmi ajándékok, legnagyobbb választékban kaphatók: **Losongy Ára- és Szaktizletben** Arad, Piata Avram Ianou I. Szabadsg-tér. Órák és órázerek javítása. Teljeskörűen megcsináljuk. Értékes órákat, arany és ezüst tárgyakat legmagasabb árú áru.

Malomvevők figyelmébe! Gómalom 3 község központján, nagy forgalommal teljesen üzembékes állapotban hozzátartozó lakással, kedvező fizetési feltételekkel eladó. **Bővebbet: Haász A. Irodája** Str. Romanului (Zrinyi-utca) 6. sz. 11769

Ház hentesüzlettel! lakással, elutazás miatt 60 ezer Leért eladó, azonnal átvehető. Esetleg más üzletnek is alkalmas. **Bővebbet HAÁSZ A. Irodája** Str. Romanului (Zrinyi-u.) 6. 11770

JEANETTA MOHR FOGV. Irodája. Arad, Luther-tér 1. Minden csodálatos meggyógyulást legyőz. 12441

Minden kényelemmel! berendezett belvárosi magánház 5 szobás, fürdőszobás lakással és kerttel eladó. **Bővebbet HAÁSZ A. Irodája** Strada Romanului (Zrinyi-utca) 6. sz. 11770

Prima fenyőanyag valamint eladósztyáru búkk és emertűzifa kicsinyben és nagyban. Kivánatra felvágva és házhoz szállítva előnyös áron kapható: **LEMNARUL HERMANN** Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.) 68-70. sz. 12564

Ház fűszer-üzlettel! Italméréssel, lakással, teljes berendezéssel, 30 év óta egy kézben, eladó. Ezenkívül bér- és magánházak 2-6 szobás lakásokkal. Vendéglők és fűszerüzletek eladók. **Bővebbet: HAÁSZ A. Irodája** Strada Romanului (Zrinyi-utca) 6. szám. 11769

Kereskedő segéd fiatalabb erő, ki a 3 nyelvet bírja és kintrendezésben járta, tartós és jó fizetésű. 5072
Állást nyerhet **LINOLEUM STECKL ADOLF** Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 22. sz.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle **MARGIT-CREME** Kezre, arcra, szemre, rögön szépi. Szaplók, májfolók, bőrtök, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megastínnak. Az arc rózsás és hamvas lesz. 10641
Dr. Földes és Haha Aradon.

Női divatüzletbe gyakorlott szervizőző **segéd,** ki a román nyelvet is bírja **felvétetik.** Cim a kiadóban. 5089

Reexport zsákok diótöltésre is alkalmasak, eladók. **Kornis Zsigmond és Márton** Bul. Reg. Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 28. sz. Telefon 918.

A Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság kereskedelmi (Borosjendő) details épület- és tiszta üzletének vezetéséhez, ilyen teletvezetésben jár **tisztviselőt.** Az állás f. évi 15-én elfoglalható. Román nyelv ismerete feltétlenül megkivánatik. Pályásatok folyó évi november hó 1-ig 12568
a Körösvölgyi Takarékpénztárhoz, ARAD, küldendők.

Fraji DEUTSCH Testvérek nemzetközi szállítók **Arad, Strada G. Lazar (Simonyi-utca) 13. sz.** Wien-ből és Budapestről hetenkint többször indítunk gyűjtővagonokat Aradra és Erdély más állomásaiba. Rövid időközönként indítunk gyűjtővagonokat Aradról Budapestre, továbbítással saját telepeink által, a külföld bármely állomására. Előnyös díjtételek, legrövidebb szállítási határidő, pontos kiszolgálás. Sürgőycim: Deutschped. Saját telepek: Csej, Wien, Budapest, Orade-Mare, Brasov, Orsova, Szolnok.

Ha nyugodtan akar aludni és vagyonát vagy életét biztosítani, forduljon őrző vállalatához, mindenki vagyonát és megfogja a betörő gallérját, mert betörésnek ellenszere minden más, csak „Argus” Szere. Jutányos fizetéseket elfogad. 12726
„ARGUS” aki ébren mindent őriz, nyomoz, „Argus” megőrzi
Szere M. V. t. „ARGUS” Iroda Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 1.

A brassói Czell Károly likörgyára az ország legkiválóbbja és jó hírnevét gyatmányai legkitűnőbb minőségének köszönheti. Ezért figyeljen likör különlegességek, 000
RUM és COGNAC stb. bevásárlásakor a 000
„Charl Czell Brasov” védjegyre. 12589

„PERFECT” gummibélyegző gyár, vérszűri műintézet, domborműnyomda Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. sz. 12811

Viktor Barthmes Arad, cukorka és osokoládégyár Str. Filipescu 38. (Flórián-utca), iroda Str. Alexandri (Salacz-u.) 8. Legmodernebb gőz- és villanyerőre berendezett gyár. 12583
Kérjen árajánlatot.

CSÁKY ÓRAS-ÉKSZERÉSZ ÉS VESNÖK **ARAD.** STR. BOBIA (SZABOENYI-UTCA) 1. SZ. **ÓRÁK ÉS ÉKSZEREK** ELŐRANGU ÓRAS ÉS VESNÖK MÜTEREM. ARANYAT, EZUSTOT LEGMAGASABB ÁRON 0000 VESZI 0000

Minden nő használjon **SERAIL CREMET** ha azt akarja, hogy szép és úde arca legyen. Kapható nappali és éjjeli használatra: 1217.
a ROZSNYAI gyógytárban Arad

1000 frankot havonta könnyen kereshetnek bármely foglalkozású hölgyek és urak könnyű munkával
hollandi cégnél Kérjen mintát és tájékoztatást 50 korona bankjeggyel beküldése ellenében: **E. BOCK, WIEN, VI., Gumpendorferstrasse No. 109/14. 3908**

TALPAK, BOROK, SZANDALOK nagyban elárulása. Viseonteladóknek óriási árkedvezmény **TAFROF SEBESTYEN-nél, viaduktal szemben.**

12448 **Igen szép Deleware-vegyő** kapható **Bécsy Gábornál Siria (Világos).**

Kötött női és leány kabátok szvetterek, harisnyák, kezyük nagy választékban előnyös árban.
Lusztignál Bul. Regina Maria 14.

A legjobb és legolcsóbb nyomtatványokat AZ **ARADI KÖZLÖNY** könyvnyomdája készíti.

Legolcsóbb, legjobb es legtartósabb cipők a „Transylvánia” cipőgyár Piata Avram Ianou 14. szám alatti lerakataban kaphatók. Diákok kedvezményben részesűnek. 12781

Schön & Messer rövid és norinbergi nagykereskedése most az Izs. templom Str. Sinagogei Chorin Aron-u. sarkán van épületében

Apró hirdetések.

Levelezés.

SZÉP urleány fiatal és ismeretségi keresi, aki öt havonta bőkezűen támogatná. „Árvácska” című leírás leveleket Wallinger hirdetője továbbítja. 1177

Alkalmazás.

NOUS CHERCHONS UNE GOUVERNANTE cultivée et moyen âge, chez une fille adulte La science parfait de la langue Française est nécessaire. Ce, qui enstruit le piano et la langue Anglaise, sera intéresser en avantage. Les offres avec les prétentions sous le devise „Cultivée” sont envoyer dans l'administration d'„Aradi Közlöny” Arad. 5000

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalok. Cím a kiadóban. 13725

MINDENES szakácsnő, ha szolid és dolgozó, gyermektelen urháznál jó fizetéssel felvétetik. Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 8. földsz. balra. 5095

NŐI kalapokat legolcsóbban formázunk és alakítunk Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 9. udvarban. 12454

TIZENHÁROM ÉVES Erve kisleányt ari családhoz gyermek mellé adnák. Cím a kiadóban. 5078

MUNKÁSOK felvételtnek Victor Barthmes cukorkagyárában, Str. Nieu Philipsescu (Flórián-utca) 38. sz. 5086

FIATAL GÉPLAKATOS és mozdonyvezető állást keres november elsőjére ipari vállalatnál vagy uradalmi üzemenél. Cím: Crișan Traian, Dorna, Arad-megye. 12216

GYERMEKTELEEN házaspár szakácsnő és írás minőségben jó fizetéssel felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 12454

SEGÉD A RÓFÓS ÁRU SZAKMÁBÓL, román, magyar, német nyelvben jártas legyen, felvétetik Leopold Wollberg Arad, Bulev. Regele Ferdinand 22. 5003

JÓZAN ÉLETŰ, alacsony és magas nyomatású kondenzátoros stabilizációs állást keres. Bővebbet Hamburger könyvkereskedés Arad, Strada Brațianu (Weitzler János-utca.) 5013

ALMOLNÁRT, molnárségedet és majom munkásokat keres Sasmalom, Arad. 5026

USAQARUS család kitűnően jövedelmező zárt helyre felvétetik. Cím Kelet hírlapiroda. 12568

URAK, kik hirdetés szakszámában jártassággal bírnak, kitűnően jövedelmező megbízást nyerne komoly vállalatnál. Cím Kelet hírlapiroda. 12568

FÜSZERESKÉNEK bevezetett helyi ügyadók fix és jutalékkal felvétetik. Vásárlap délelőtt 11—12-ig Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 1b) 5063

ÜGYES, megbízható kiszolgáló leány, vagy férfi keresetik. Előnyben részesülnek, kik már ily alkalmazásban voltak. Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) vásárcsarnok. 5068

LÉDERVAS GÉZÁNE ÉS TÁRSA Piata Catedralei (Tököl-tér) 5a) vállalja a legmodernebb haszfűzők, gyógyhaskötők, melltartók készítését. Továbbá fehérnemű, kelengye varrást, előnyomást (drukkolást), hűmést vállal a jelenkor igényeknek megfelelőleg a legjobb kivitelű a legolcsóbbig. 5037

MEGBIZHATÓ idősebb nő, vagy férfi pénztárosnak kerestetik Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) vásárcsarnok. 5067

PENZTÁRNOKNŐI, vagy irólistánál állást keresek. Cím a kiadóban. 12567

Vétel és eladás.

ELADÓ egy harmonium, kassza, gáz-kályha és vaskályha. Strada Unrei (Fábián Gábor-utca) 2. 5071

HOSSZU zongora eladó. Megtekinthető 12—1 között Str. Bucur (Eötvös-utca) 8. földszint balra. 5070

HASZNÁLT, vagy új, uti fekete kocsi szár megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 5081

VÁROSI BUNDA oposszum, sealskin galérral, 164 cm. hosszú, eladó Joanovics szücsmesternél. 5082

ELADÓ egy tisztá, kitűnő állapotban lévő fehér leányzóba Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) 2. ajtó 7. 5084

PALISANDER-EBÉDLŐ, festmények, függönyök, bábostaffirung, fürdőkád eladó. Str. Episcopul Radu (Magyar-utca) 7b. sz. 5090

FÜRDŐSZOBA berendezés kerestetik Viktor Barthmes, Str. Alexandri (Salacz-utca) 8. sz. 12568

PERZSAKABAT, városi bunda és finom fekete férfikabát felsője eladó. Megtekinthető Joanovics Antal szücs és szőrmé-áru-üzletben Bulv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 3. (Neuman-ház). 6091

JOKARBAN levő erős stráfkocsi eladó, szállítóknak különösen alkalmas. Bővebbet Földes-gyógytár. 12454

EGY jókarban levő télikabát eladó. Str. Consistoriului No. 30., I. em., ajtó 5. 5094

BUTOR, tulhalmozott raktár mellett, ebédlő és hálószobák olcsó áron kaphatók Wlegensfeld, Str. Eminescu. (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10668

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Knieszer papírkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

ZONGORA, keresztthuros, rövid, bécsi, eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11815

JÓ állapotban levő nagy utazóbunda eladó. Megtekinthető „Dacia” kávéházban. 5029

ELADÓ egy kétéves idomított medve. Cím Est hírlapiroda Vásárhely. 5040

EGY keveset használt ebédlő szőnyeg megvételre kerestetik Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 32a) 5051

JOKARBAN levő autó eladó. Cím a kiadóban. 4986

MESTERHEGEDŰ, 110 éves eladó Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szilvainál 11769

PERZSASZŐNYEG 3x2 méter eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11769

PIANINO, keresztthuros, fekete eladó. Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11815

EBÉDLŐ PERZSA 29.000, ebédlő szimfonia 22.000, Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) 12021

MODERN hajmunkák, hajfonatok, hajkroppok legolcsóbban Fischernél, Str. Mărăsești (Kossuth-utca) 58. 4803

TÜKÖR nagy, csakis férra akasztható megvételre kerestetik. — Ajánlatokat „Szép” jellegre a kiadóba. 5034

FEKETE állruha sovány alakra, ugyanott 6 éves leányka részére zöld bársony prémium díszített téli kabát, kalap, muffal eladó. Cím a kiadóban. 5035

KÉT DARAB MAGÁNJARÓ cséplőgépgarnitúra eladó Verisan Arcadiu Szemlak. 5036

BERLINI pianino, kitűnő hangú, valódi palizanderfa, eladó. Cím a kiadóban. 11815

BÖSENDORFER ZONGORA eladó Str. Cornel Popescu (Edelspacher-utca) 24. 5058

ÚJ ZONGORA, Förster-gyártmány eladó Új Scherer Károly Santana-Nou (Új szentanna) 210. 5061

EGY gyümölcsárusításra alkalmas bódé és különböző ajtók tokkal együtt eladók. Megtekinthető Bulev. Regele-Ferdinand (Boros Béni-tér) 18. 5062

VASHORDOK 200—500 literig, új tárcsás darálómalom erőhajtásra eladók Str. Cosbuc (Wasselény-utca) 48. 5066

HUSZEZER KÖNYV olcsó kiadású Kerpelnél. Ugyanott tekercs-csomagoló 14. Leleért kilonként. 12681

IRÓGÉPEK, kellekek, javítóműhely, Copyingoffice Szegűnél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szimrazsönyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VEHET, ELÁDHAT, CSERÉLHETI Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítására. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

VARRÓGÉPEKET, kerékpárokat, gramofont, legjobban javít Schwarzcz műszerész, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12811

Ingtalan.

OLCSÓ bérházak 2—3 szobás lakással eladók. Bővebbet Lukács, Str. Cornel Popescu (Edelspacher-utca) 20. 5076

MAGÁNHAZ 4 szobás lakással belvárosban, kisebb ház lakással 45.000 lelei átvethető, magánház üzlettel 100.000 lelei átvethető. Bővebbet „Argus” hirdetőben Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 1. 12726

JOBB MAGÁN-ESZTELEG BÉRHÁZAT lakással megvételre keresek. Ajánlatokat Dr. Szalai Vilmos ügyvédi irodájába Bul. Reg. Ferdinand 18. kérek. 5088

TÖKBEFEKTETÉSRE alkalmas emeletes bérház 24 lakással eladó. Bővebbet Dr. Kilyáni Zoltán ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 8., II. emelet. 12568

STRADA MINERVEI (Ilona-utca) 16. sz. ház eladó. 5075

HUSZONÖT KAT. hold kert, szántóföld, emeletes magtárral, gazdasági épületekkel eladó. Cím a kiadóban. 5016

GALSÁN, közel a villamoshoz, 10.000 tőkeből álló 2½—3 kat. hold szőlő felszereléssel, 80 Hl. hordóval 150.000 leleért eladó és 10.000 lelei átvethető. — Ugyanott kettő 70 hektoliteres hordó eladó. Dr. Pop Simion primpretor Fárnova. 5041

ELADÓ HÁZ a Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy Mihály-utca) Bővebbet Buttinger Teréznel Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 30. mosodában. 5065

STRADA GRANICERILOR (Török Ignác-utca) 18. sz. ház három szoba, fürdőszoba, istálló és kerttel sürgősen eladó. 5066

Uzletek.

BORBÉLYOK FIGYELMÉBE! Egy modern felszereléssel bíró borbély és fodrász terem lakással együtt sürgősen eladó Cím a kiadóhivatalban. 5014

Oktatás.

ANGOL tanfolyam felnőtteknek a kath. főgimnáziumban. Kezdenek hétfőn, csütörtökön 6—7-ig. Kezdeté október 23-án. Havi díj 40 lei. Jelentkezés ugyanott. 400

ANGOL nyelvtanítót keresek. Jömekeket a kiadóba kérek. 5054

NÉMET TÁRSALOASI órákat ad olcsón fiatal leány. Cím a kiadóhivatalban. 5077

TANÍTASBAN nagy gyakorlattal bíró gépészmérnök-hallgató gimnáziumi vagy reáliskolai tanuló oktatását és vizsgára való előkészítését vállalja. Cím a kiadóhivatalban. 5092

Ellátás.

FIATAL házaspár teljes ellátást fürdőszobával keres. Ajánlatok Brandeisz Henrikhez Str. Andrei Muresianu (Nádor-utca) 14. I. 5059

TISZTA helyen jobb házaspár teljes ellátást nyer. Bővebbet Strada Brațianu (Weitzer János-utca) 10. Házfelügyelőnél. 12434

Különszám.

EVŐESZKÖZÖKBŐL, dísz tárgyakból vésett, monogramok kivételét legszebben, legolcsóbban Oravez Antal arany-művesnél Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 38. 5073

TÁRSULNÉK százezer lelei 10 üzlethez, vagy vállalathoz. Ajánlatot „Jó üzlet” jellegre kiadóhivatalba kérek. 5079

ÜZLETHELYISÉGNÉK, műhelynek alkalmas pinchehelyiség kiadó. Bővebbet Dr. Kilyáni Zoltán ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 8., II. emelet. 12568

SZARAZ pinchehelyiséget keresek. Cím Kelet hírlapiroda. 12569

EGY bórridikált találatom kedden este. Átvethető Str. Brațianu (Weitzer János-utca) Láng Adám fodrásznál. 12569

ISTÁLLÓ 4—6 léra bérbévitelre kerestetik. Cím Wallinger hirdetőjében. 12454

ASSZONYOK, LEÁNYOK részére varró és szabásati tanfolyam van. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. emelet, udvari feljárt. 4808

Utlevelekre vizumot 55.— Leleért legpontosabban leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerez

Kirakat rendezés Miután Somló Testvérek cégtől kiléptem, még néhány kirakat rendezését elvállalom. Klein Rezső kirakatrendező. Str. Romanului (Zrínyi-utca) 4/b. 12454